

autorin

magazín OSA nejen pro autory

02/2017

REKLAMAČNÍ PROCES V OSA | ZAČÍNÁME S DOMÁCÍM NAHRÁVÁNÍM —
KLÁVESY | CENY APOLLO 2016 | BEN CRISTOVAO: TEXTY BYCH SI NIKÝM NAPSAT
NENECHAL | DRAMATURGIE ČESKÝCH RÁDIÍ | OPERA JE ZAPOMENUTÁ KRÁSKA |
ITALSKÉ HELLO ČESKÉ ZPĚVAČKY LENNY | PERKUSE ANEB VŠECHNY BICÍ
NÁSTROJE SVĚTA | POKAČ: TEXT PRO MĚ BYL VŽDYCKY DŮLEŽITÝ

**Navštivte největší
prodejnu
HUDEBNÍCH
NÁSTROJŮ V ČR**

**Exkluzivní sleva 15 % pro členy
svazu na výrobky značek AKG,
Soundcraft, Lexicon, JBL,
Tascam, Peavey a Sabian**

**3 patra hudebních nástrojů
a zvukové techniky**

Kvalifikovaný personál

**Vyzkoušení nástrojů
v odhlučněných
zkušebnách**

Slevu uplatníte v prodejně Music City po předložení tohoto inzerátu nebo na e-shopu music-city.cz zadáním kódu „15% AUTORIN“ do pole Poznámka ve 3. kroku nákupního košíku. Sleva bude započítána až po odeslání objednávky.

 www.music-city.cz

 e-shop@music-city.cz

 800 708 807

Ocelářská 937/39
Praha 9 - Vysočany 190 00

Úvodní slovo

**Vážené kolegyně,
vážení kolegové,
pomalu se blíží
valné shromáždění
členů OSA 2017
a dozorčí rada
s představenstvem
OSA připravuje
všechny potřebné
materiály.**

Stále jsme čekali na novelizaci autorského zákona a v tuto chvíli máme konečně jeho schválené znění v ruce. Pro jeho platnost chybí jen připojit podpis prezidenta. V tomto ohledu neočekáváme žádné překvapení. Nakonec tedy byla přijata verze Poslanecké sněmovny schválená v lednu i přes kreativní pokusy senátorů předkládat další návrhy mimo rámec směrnice Evropského parlamentu. Nakonec se zdá, že se po vyřešení několika právních otázek naučíme s touto novelou žít bez vážných potíží.

Pro nás to znamená, že na letošním řádném valném shromáždění členů OSA zažijeme legislativní tornádo. Novela autorského zákona se dotkne všech našich důležitých dokumentů. Především stanov včetně jednacího řádu valného shromáždění, rozúčtovacího řádu, ale také statutu kulturního a sociálního fondu. Rozúčtovací řád budeme předkládat podle nových zásad, které jsme předkládali v roce 2015 a které jsou po revizi v naprostém souladu se směrnicí Evropského parlamentu i novelou našeho autorského zákona. Všechny informace a vysvětlivky budou připojeny k členům rozesílané brožury VS 2017, která bude letos o něco tlustší.

V tuto chvíli, kdy je bitva o podobu autorského zákona dobojována, si dovolím předložit několik osobních dojmů. V celém legislativním procesu projednávání autorského zákona byl patrný odklon od skutečně odborné autorskopravní diskuze, na rozdíl od velké novely v roce 2000. Vše se

posunulo k jistému laickému nahlížení celé problematiky poněkud zjednodušeným a zkreslujícím prizmatem uživatelské veřejnosti. Při projednávání novely ve výborech Poslanecké sněmovny jsme byli několikrát svědky šokujících výroků samotných poslanců na adresu kolektivních správců. Uváděli zcela nepravdivé informace a za jejich rétoriku by se nemusela stydět ani pirátská strana. Vypadalo to, jako by byli indoktrinováni některou ze zájmových skupin uživatelské obce.

Postupně se ukázalo, že ani uvnitř jednotlivých parlamentních stran nepanuje v názoru na novelu autorského zákona shoda. Zažil jsem toho kolem OSA již hodně, ale tento legislativní proces byl pro mě opravdu plný překvapení. Nejdřív přišel vládní návrh zákona, který chtěl zastropovat autorské honoráře na věčné časy a zaváděl nerovnost mezi autorem a uživatelem. Pak přišel pozměňovací návrh Petra Gazdíka, který byl vůči autorům vstřícnější, ale zaváděl protiústavní retroaktivitu. Návrh byl zamítnut, ale retroaktivita v zákoně zůstala. Byl jsem ostatně překvapen, když předseda STAN, toho času spojen s „topkou“, začal organizovat nevydařenou demonstraci proti OSA. Proč jinak docela sympatický pravicový politik s názory blízkými „pražské kavárně“ zvedá prapor proti autorskému

obsah

právu? Asi se chtěl zviditelnit před krajskými volbami. Mimochodem, teď mě napadá... Ví někdo, jestli „pražská kavárna“ platí autorské poplatky?

Kdo nás ale nepřekvapil, byl senátor Ivo Valenta. Po hlasování ve sněmovně prohlásil: „Pro mne je důležité, že jsme dneškem definitivně osvobodili folklor od placení autorských poplatků i oznamování akcí OSA. Lidová kultura nesmí být buzerována vybíráním autorských poplatků a dnes jsme tomu udělali definitivní konec.“

Zdá se, že ve své zaslepenosti vyplývající z role uživatele autorských děl při svém podnikání v hazardu pozapomněl, že autorské právo stále platí. Tedy že dělicí čára nevede přes rozlišování žánrů, ale spočívá v tom, zda se jedná o dílo volné, nebo chráněné. Pokud je dílo chráněné, musí mít uživatel platnou licenci. A ne že bude tvrdit, že „Vínečko bílé“ od Františka Hřebačky je folklor, a proto se nebude hlásit ani platit. Díla pod pseudonymem Fanoš Mikulecký nejsou volná, jak demagogicky tvrdili piráti, a budou chráněna do roku 2040. Osvobozeny mají být „výtvoři tradiční lidové kultury, není-li pravé jméno autora obecně známo“. Takže v tomto smyslu se nejedná o změnu.

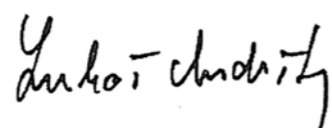
Docela mě překvapil i senátor za ODS Jaroslav Kubera. Ve svém diskuzním příspěvku při projednávání novely v Senátu se stále vracel do situace před sedmnácti lety a mimo jiné vzpomínal, že přece tehdy zrušili zpoplatnění televizního přístroje na hotelovém pokoji. Nešlo mu do hlavy, že toto ustanovení dávno zrušil Vrchní soud v Praze na základě judikátu Evropského soudního dvora. Dva týdny před schůzí stálá komise Senátu uspořádala diskuzi o novelizaci autorského zákona a místopředseda Senátu Jaroslav Kubera prohlásil (převzato doslovně z Parlamentních listů): „Evropský soudní dvůr sice občas rozhodne něco racionálně, ale jinak je to parta soudcokratovská, která, bohužel, začala ovládat svět. A druhá věc. Rozumím tomu, jestli dole v hotelové hale je velká televize, což se běžně dělá. Přijďte k nám, máte pivo a k tomu fotbal,

výborně, tak provozovatel zaplatí. Ale co já dělám na pokoji, jestli mám tu televizi jenom jako kulisu pro milování s kolegyní nebo s kýmkoli jiným, tak do toho OSA opravdu nic není a Evropské unii dvakrát.“

V tom lze s panem Kuberou souhlasit. Ochranky ani EU opravdu vůbec nezajímá, co dělají na pokoji hosté, ale zajímá je, co dělá hoteliér. Pokud k svému podnikání používá chráněná autorská díla, musí mít zákonnou licenci. Jestli má pan Kubera své erotické zážitky spojené s návštěvou hotelu a s poslechem hudby prostřednictvím televizního přístroje, je to jistě jeho věc. Ale sám tím dokumentuje, že se jedná o veřejnou službu, kterou hotel poskytuje s cílem vytvářet zisk. Co mne se týká, strávil jsem po hotelích díky svému muzicírování spoustu času, ale chodím se tam jen normálně vyspat.

Hodně jarního sluníčka
přeje všem váš

Luboš Andršt

3	úvodník	
	úvodní slovo	3
4	obsah	5
6	zprávy z osa	
	Reklamační proces v OSA — díl 1.	6
	Festivally očima promoterů	9
10	články a rozhovory	
	Začínáme s domácím nahráváním Díl 3. — Klávesy MIDI	10
	Vítězem ceny Apollo 2016 je dně!!!	12
	Otloukánek dechovka	13
	Ben Cristovao: Texty bych si nikým napsat nenechal	15
	Dramaturgie českých rádií — díl 6.	18
	Opera je zapomenutá kráska	22
	Italské Hell.o české zpěvačky z Londýna	26
	Perkuse aneb Všechny bicí nástroje světa	31
	Ceny Žebřík 2016	32
	Dobyli svět	34
	Pokáč: Text pro mne byl vždycky důležitý	36
	Cestou do ZUŠky	38
41	šuplíky textařů	41
43	nástěnka	43
44	kulturní přehled	
	Nově vydaná CD	44
	Filmové premiéry	46
	Nově vydané knihy	47
48	vzpomínáme	48
49	závěrník	
	Tak nám schválili autorský zákon!	49

Magazín OSA
Číslo 02/2017
Obálka: Lenny
Fotografie: Roman Černý

Magazín Autor in vydává OSA — Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, z. s., Čs. armády 20, 160 56 Praha 6, oddělení PR a komunikace, telefon: 220 315 121, e-mail: komunikace@osa.cz
Registrace MK ČR E 19237 / Vychází 4x ročně, náklad 8 550 výtisků, místo vydání Praha
Redakce si vyhrazuje právo upravovat a krátit příspěvky. Děkujeme za pochopení / Toto číslo vyšlo dne 5. 5. 2017.
Redakce: Šárka Chomoutová / Redakční rada: Zdeněk Nedvěd, Michal Prokop, Jan Fischer, Jan Krůta
Koncept, design a sazba: Jiří Troskov / Korektury: Petra Helikarová

Reklamační proces v OSA (1. díl)

Vážení zastupovaní, dovoluji vám v krátkosti představit reklamační oddělení OSA a proces reklamací, které na základě oznámení vás autorů řešíme. Máte i vy nějaké dotazy týkající se reklamací? Ptejte se. Své dotazy zasílejte na e-mail: komunikace@osa.cz. V dalším čísle na vaše otázky odpovíme.

Víte o tom, že vaše díla byla užita na území České republiky, a na vašich vyúčtovacích lístcích se za tato užití neobjevily autorské odměny?

V těchto případech kontaktujte reklamační oddělení OSA, budeme se této záležitosti aktivně věnovat. K oznámení užití, která vám nebyla řádně vyúčtována, můžete pohodlně použít elektronický účet autora Infosa, kde v sekci „Komunikace / Reklamační / Oznámení užití“ naleznete formuláře pro jednotlivé typy užití. Pokud upřednostňujete osobní kontakt, obraťte se přímo na reklamační oddělení, e-mail reklama@osa.cz, tel. 220 315 292 nebo 220 315 361.

Budeme od vás potřebovat několik základních informací, mezi které patří datum a místo užití, pokud možno identifikaci pořadatele/uživatele a v případě koncertního provedení jméno interpreta a playlist (seznam užitých děl), případně program koncertu apod. Vámi dodané materiály řádně prověříme, a pokud bude třeba, budeme záležitost dále řešit ve spolupráci s pořadatelem/uživatelem a postaráme se o řádné dohlášení užitých titulů. O závěru reklamace vás budeme následně informovat.

Víte o užití vašich děl v zahraničí, nebo dokonce sami v zahraničí vystupujete? Informujte nás co nejdříve.

V takovém případě zajišťují licencování a výběr autorských odměn zahraniční partnerské organizace, s nimiž má OSA uzavřeny reciproční smlouvy (smlouvy o vzájemném zastupování repertoáru). Inkasované autorské odměny pak putují do OSA, který je vyplácí v rámci vyúčtování ze zahraničí. K oznámení zahraničních vystoupení či užití děl jiným způsobem nás kontaktujte některým z výše uvedených způsobů. Opět budeme potřebovat informace, které byly zmíněny výše. Čím je informace o užití aktuálnější, tím spíše můžeme zaručit, že autorské odměny budou vybrány a doputují tam, kam mají, tedy k autorům užitých děl. Vámi dodané materiály předáme partnerské organizaci působící na území, na němž k užití vašich děl došlo, a budeme průběžně sledovat vyřízení tohoto oznámení. Výše odměn a termín vyúčtování odměn ze zahraničí závisí na licenčních a rozúčtovacích pravidlech partnerské organizace příslušné místu užití.

USA – ASCAP On Stage

Většina děl z repertoáru OSA je v rámci veřejného provozování na území USA licencována společností ASCAP. Další dvě americké společnosti — BMI a SESAC — spravují díla, která jsou nakladatelsky vázána nakladateli, které zastupují, případně přeje-li si tak sám nositel práv. ASCAP provádí většinu rozúčtování tzv. vzorkováním, tedy dle vybrané skupiny programů (např. v oblasti živého veřejného provozování dle top 300 turné v USA), nabízí účast v programu ASCAP On Stage. Účast v tomto programu zajistí, že nositelé práv dostanou autorské odměny za živé veřejné provozování svých děl. Pokud byla vaše díla hrána na území USA, kontaktujte nás. Podmínkou je dodání playlistu, informací o produkci a kopie programu koncertu. Podklady odesíláme do ASCAP vždy na konci ledna za užití v uplynulém kalendářním roce. Oznámení ostatních užití zasíláme průběžně přes on-line formulář ASCAP.

Pokud budete mít jakékoliv dotazy ohledně užití a vyúčtování vašich děl, kontaktujte reklamační oddělení OSA, budeme je vždy řešit k vaší maximální spokojenosti. ☒

Festivaly očima promotérů

Jaká je současná situace v pořádání festivalů v ČR a jak se změnila za posledních 10 let? Co fanoušci a návštěvníci festivalů žádají? Jaké jsou největší překážky?

Rudy Linka (Bohemia Jazz Fest)

Mám pocit, že Česko má snad nejvíce festivalů na celé zeměkouli. Festivalů je více a peněz méně. Bohemia Jazz Fest je festival bez vstupného a to nám dává velkou dramaturgickou svobodu. Co ale návštěvníci každý rok žádají, je dobré počasí, což není vůbec lehké zařídit.

Překážek je asi tak půl milionu, a to jsem jako vždy optimista. Ale tím snad největším problémem je skutečnost, že výsledky grantových řízení se dozvíme někdy jen několik týdnů před akcí, proto je vlastně úplně nemožné něco takhle plánovat se světovými hudebníky a kapelami. Těší mě, že můžeme představit českému publiku hudbu, o které si já naprosto subjektivně myslím, že stojí za to poslouchat, a pak vidět zaplněné náměstí a obecenstvo, jak si to myslí také.

Jan Hasenöhrl (Prague Proms)

Za 24 let existence se nám podařilo navázat kontakty s umělci představujícími špičky svého oboru (Ennio Morricone, Danny Elfman, Tim Burton, Andrea Bocelli, Sting, Natalie Cole, Murray Abraham, Lalo Schifrin, Branford & Wynton Marsalis, José Carreras, Vince Mendoza a další) a stejně tak s agenturami sídlícími snad na všech světových kontinentech. Při sestavování programu nemáme tedy nouzi ve výběru, jde spíše o to, abychom sestavili perfektně fungující program, který posluchače zaujme.

Jako jeden z hlavních současných problémů bych snad uvedl financování takového festivalu. Z řádků výše je patrné, že po sečtení veškerých uměleckých honorářů a s tím souvisejících nákladů se dostáváme do astronomických

výšin. I přes všechna věhlasná jména vystupujících umělců bychom bez našich sponzorů nebyli schopni takový festival, jakým Prague Proms je, realizovat. Proto všem, kdo se na festivalu podílí, patří velké díky.

Zlata Holušová (Colours of Ostrava)

Situace se změnila velmi, existuje silná síť festivalů, které zcela samozřejmě zasazují do svých programů plejády zahraničních kapel. Vyvinuly se silné evropské žánrové festivaly, které také lákají fanoušky ze zahraničí. Ces- ta Colours of Ostrava je v kvalitě celé šíře eklektického programu, který je mimořádně oceňován i v zahraničí.

Fanoušci žádají profesionalitu pořadatelů v mnoha ohledech: v atraktivitě programu, bezpečnosti, zvukové kvalitě, nabídce rozmanitého cateringu, kvalitě stanových městeček a mnoha dalších zdánlivých maličkostech. Nejdůležitější je ovšem nezklamat jejich důvěru a snažit se vždy dostát svým slibům a neměnit pravidla uprostřed hry.

Překážek je mnoho, obrovská byrokracie kolem festivalu je zvláště únavná, každoročně obnovovaná jednání o partnerech také nebývají jednoduchá a pak samozřejmě nevyzpytatelnost počasí.

Těší nás, když se festival povede a počasí nám přeje a my vidíme kolem sebe jen úsměvy spokojených návštěvníků.

Anna Roytová (Porta)

Náš festival Porta je nejstarším festivalem tramské, folkové a country hudby u nás, letos bude již 51. ročník. Začíná oblastními koly, která se konají po celé republice, a v červnu se koná finále festivalu v Řevnicích. V posledních letech se upustilo od zavedeného žánrového rozdělení. Porta se tím otevřela i příbuzným alternativním směrům.

Návštěvníci Porty si přijíždí poslechnout kvalitní hudbu, ale užívají si i příjemné prostředí ve společnosti kamarádů. Finále trvá 3 dny a na pódiu se vystřídá plejáda našich předních interpretů této hudby a zároveň s nimi vystupuje mladá generace, vítězové oblastních kol.

Největším problémem v dnešní nelehké době je finanční zabezpečení celé akce. Na shánění peněz pracujeme vlastně celoročně a je to vždy

Největším problémem v dnešní nelehké době je finanční zabezpečení celé akce.

do posledních dní před zahájením Porty otevřená záležitost. Naopak nás těší, že atmosféra tohoto festivalu se začíná podobat, dle ohlasu účinkujících i návštěvníků, atmosféře dob minulých.

David Gaydečka (United Islands, Metronome)

Současná situace je dynamická. Je tu spousta nových akcí mnoha různých hudebních směrů. Některé akce se bohužel odmlčely. Velké množství akcí vytváří na nás na všechny při snaze uspět velký tlak.

Fanoušci mají větší rozhled po pohybu na domácí hudební scéně i aktuálním dění ve světě. Sice často žádají

jména, která dobře znají, ale dokážou dost výrazně ocenit unikátní dramaturgii. My si také všímáme přání větší pohody, většího komfortu, jak si akce v open air prostoru užít.

Překážky nás často motivují, ale nějak jich neubývá. Jedna z překážek, která nás baví nejvíce, je častý trochu stereotypní pohled na českou hudební scénu jako na předurčenou pouze k poslechu českému publiku. Jedním z motorů pro nový Metronome Festival Prague je seznámit skvělé české interprety se skvělým mezinárodním publikem. Věříme, že je tu velký nevyužitý potenciál.

Petr Elgner (Fingers Up)

Přestože existuje relativně stabilní skupina fanoušků, kteří se spokojí s málem typu „pódium na louce, pivo do ruky a párek“, pozorujeme nárůst skupiny náročnějších diváků, především u mladší generace, která očekává kvalitní jídlo, pěkné prostředí a zajímá se o hudbu mimo střední proud, jednoduše vyhledává něco neobvyklého.

Pořád je to o kapelách, i když i tady vidíme trend, že to není vše, záleží na komplexním zážitku od čistoty v areálu až po útulné ubytování. Nicméně tahákem jsou pořád jména interpretů, která lidé znají. I když často po skončení festivalu řeknou, že to velké jméno je tak neoslovilo a bavila je menší „neznámá“ kapela.

Překážkou je rozhodně byrokracie, např. zákony a místní vyhlášky o limitech hlasitosti, rušení nočního klidu a podobně. Samozřejmě žijeme v demokratické společnosti a nechceme omezovat ostatní, které festival nezajímá a ruší je. Uvítali bychom však transparentní férová pravidla a kompromis. Naštěstí se nám v tomto daří s místními zastupitelstvy úspěšně jednat a vycházíme si vstříc. A nejvíce vždy potěší pozitivní, ale i kreativní negativní vazba — jednoduše pocit, že výsledky naší práce veřejnost baví, zajímá se o ně a těší se na ně každý rok. ☒

12

VÝROČNÍ CENY OSA ZA ROK 2016

8. června 2017 od 19:30
Kino Lucerna

Vodičkova 704/36, Praha 1

Začínáme s domácím nahráváním

Díl 3. — Klávesy MIDI

Vítám vás u dalšího dílu seriálu o domácím nahrávání. Dnes si povíme něco málo o nahrávání kláves a trochu víc o zemnicích smyčkách a protokolech z 80. let.

PŘIPRAVIL: PAVEL MARCEL

Nahrávání kláves ve smyslu běžného hardwarového syntezátoru, workstationu nebo digitálního pianu není ze zvukařského hlediska nijak zvlášť zajímavé, protože tyto nástroje mají analogový či digitální audio výstup. Ve zkratce ho stačí dát do linkového či digitálního vstupu, u analogu nastavit výstup kláves na praktické maximum, tj. tak, aby nekreslil výstup, vstupní citlivost na pultu/kartě dát tak, abychom při faderu na nulách modulovali cca na -10 až -5 dB, vypnout filtry a eq na pultu a hotovo. Ale byla by škoda nevyužít MIDI možností dnes každého nástroje a rovnou točit do linky a stříhat jak do pásu, když máme MIDI

editaci, kvantizaci a multitimbrální využití přímo na talíři.

Na nahrávání virtuálních nástrojů by měl stačit manuál příslušného DAW systému a pluginu, ale dnes si něco povíme o nástrahách nástrojů skutečných.

Předpokládám, že s MIDI editací přišel každý počítačově gramotný muzikant/producent/autor už do kontaktu, od 80. let, kdy byla vynalezena, o ní byly napsány přímo eposy. Od doby Cubase pro Atari 1040ST uplynula spousta let a MIDI protokol se naštěstí nijak významně nezměnil, dokonce i ty pětikolíky zůstaly, i když dnes již nástroje obsahují MIDI over USB, což ale na věci samotné mění jen ten konektor. (A občas také přidává zemnicí problém.)

Správně by si každý klávesák měl umět natočit svoje MIDI party sám na základ ze studia a nám přinést vytvočené klávesy jako audio soubory k nasazení od 0:00 v session.

Stejně správně by ve studiu měla být každému muzikantovi k dispozici i thajská masérka, a proto je lepší umět dobře MIDI a nechat klávesáka maximálně příjemně překvapit.

Protože předpokládám, že ke znalosti vlastního DAW systému patří i znalost práce s MIDI v něm, nebudu duplikovat manuál a přeskočím rovnou na druhou stranu drátu a tou je připojený syntezátor.

Je docela dobrý zvyk zjistit si před nahráváním, co budeme točit za nástroj, a pro jistotu si k němu stáhnout manuál. Klávesák nás často překvapí naprostou neznalostí vlastního nástroje, zejména setupu v něm. Protože co nástroj, to

Obr. 1

jiný systém, můžeme se dočkat nepřijemného zamrznutí hned na začátku nahrávání.

Pokud nedisponujeme hardwarovým pultem, ujistíme se, že monitoring audio přes software je nízkolatenční, tzn. buffer size max. 256, lépe 126 vzorků a nižší, a že nemáme žádné pluginy na monitoring auxu či masteru. Můžeme také použít direct monitoring vstupu na kartě. Nechceme samozřejmě, aby nám šly klávesy za rukou. Propojíme MIDI In i MIDI Out nástroje na patřičné MIDI vstupy a výstupy na kartě a současně Audio Out nástroje na odpovídající audio vstupy.

MIDI protokol má 16 kanálů na jeden drát a na každém kanále může probíhat jiný zvuk a hraní současně. To je snad obecně známé, méně známá je však funkce local (obr. 1), kterou musíme v každých klávesách pro potřeby nahrávání přepnout na OFF, jinak nám budou klávesy flangerovat při hraní, dále nám budou mrznout noty, pedál a spousta jiných věcí. Je třeba si uvědomit tok signálu při hraní „naživo“ a při propojení do sequenceru. Není to stejné. Zatímco při hraní ve zkušebně probíhá nota C z klávesnice rovnou do synth sekce téhož nástroje a z jeho výstupu ji slyšíme, při propojení se sequencerem jde nota C z klávesnice do synth sekce, z výstupu hraje, současně pak ale jde do MIDI Out nástroje, z něho do sequenceru, tam je zaznamenána a dále ve stejnou chvíli odchází do MIDI Out sequenceru, vstupuje do MIDI In často téhož nástroje a z něj do

synth sekce, kde již hraje tatáž nota. Abychom této MIDI „vazbě“ předešli, musíme „lokálně“ odpojit klávesnici od synth sekce, aby synth sekce hrála vždy pouze to, co je na MIDI In, a ne to, co se zrovna mačká.

Tímto mezi klávesnici a synth dáme sequencer, kam vše nahrajeme, zeditujeme, vyndáme všechny „sousedy“, celkově pospravujeme a toto si později nahrajeme jako audio stopu. Jednoduše — otevřeme audio stopu se vstupem, ze kterého posloucháme klávesy, odjistíme ji a příslušný hotový MIDI part jí „pustíme“. Můžeme buď po kanálech, jako separátní audio stopy, nebo i dohromady, to záleží na konkrétní strategii dalšího míchání.

Před finálním vypsáním audio stopy je však nutné zajistit technickou čistotu náběru, a být to působí jako samozřejmost, není tomu vždy tak.

Při připojení audio výstupu z kláves občas může vzniknout tzv. zemnicí smyčka, která způsobuje brum na 50 Hz, ale často i na jiných frekvencích (například na frekvencích motorů harddisků). Nejčastěji je způsobena vícenásobným uzemněním mezi přístroji a dá se snadno odstranit připojením kláves do stejné zásuvky, odkud máme napájen počítač a ostatní zařízení. Je-li problém zapojení komplexnější, pomůže DI box se svou funkcí ground lift (obr. 2). Zažil jsem i prozemenění přes MIDI kabel. Pokud vše selže a problém vzniká zde (tzn. klávesy brumí jen při zapojeném MIDI, a to i přes DI box), může to být buď vadný kabel, nebo skutečný problém

Obr. 2

s kostrou, který se dá vyřešit odpojením stínění na jednom z MIDI konektorů na kabel, který brum způsobuje. MIDI ve skutečnosti potřebuje jen dva dráty, a to ty nalevo a napravo od středního kolíku. Vše ostatní můžeme odpojit, pětikolík, přes který to běhá, je prostě jen poplatný době vzniku, není zapojen celý, a kabely na MIDI by správně měly mít jen dvě žíly a zem, aby se předešlo podobným problémům. Tento problém se však vyskytuje jen zřídka, na konkrétní kombinaci přístrojů, u kterých výrobce nedodržel MIDI specifikaci, zejména ohledně kostření nebo optoizolátorů na vstupu. Při použití USB vzniká zemnicí problém častěji, zatím mi však vždy pomohl DI box nebo propojení přes standardní pětikolíky. Existují i USB izolátory s optočlenem na kabel, který tento konkrétní problém řeší.

Zemnicí problémy jsou otravné a hlavně specifické ve smyslu konkrétní kombinace zařízení. Nenechte se odrávit, prošel si tím každý, kdo jednou najde, pak už ví. Hlavně neřešte zemnicí smyčku řezáním na EQ nebo restauračními pluginy, to by byla nehorázná fušeřina a lenost, následně ztrestané levným zvukem drahého nástroje.

Zvládneme-li dobře zmíněné techniky, nahrávání získá potřebný klid, hráč se nám nestresuje, nemusí stříhat kvůli každému ústřelu a my se můžeme dřív věnovat zmíněným Thajkám. Než odešleme klávesistu domů i s nástrojem, nezapomeneme si výsledek zaznamenat jako audio a vrátíme mu local na ON, jinak si doma nezahraje. ☒

Foto: Pavel Mužák

Foto: Lucie Levá

Foto: Lucie Levá

Vítězem ceny Apollo 2016 je dné!!!

PŘIPRAVILA: ŠÁRKA CHOMOUTOVÁ

Držitelem šesté výroční ceny české hudební kritiky Apollo a autorem nejlepší domácí nahrávky uplynulého roku se stal hudebník Ondřej Holý alias dné se svým albem *These Semi Feelings, They Are Everywhere*.

Sošku Apollo, jejímiž autory jsou Maxim Velčovský a Jan Jaroš, převzal ve čtvrtek 2. března v pražském klubu *Royal Theater, Cinema, Café* z rukou loňského držitele této ceny, Václava Havelky ze skupiny *Please The Trees*. Součástí

výhry byl i šek na 60 tisíc korun, který vítězi každoročně uděluje OSA.

Holý zvítězil v konkurenci hudebníků jako *Lenny*, *Priessnitz*, *Midi Lidi* či *Prago Union*.

„Album *These Semi Feelings, They Are Everywhere* od pražského producenta dné vystihuje pocity internetové generace, která těká mezi chatovacím oknem, streamem hudby a paralelní spleť sociálních sítí. Příznačné pro album je, že může zaujmout mimo geografické hranice, lokální úroveň nehraje roli — protože stejně jako my všichni dné pochází z internetu. Přestože je album z naprosté většiny instrumentální, postavené na zvuku klavíru a elektronických beatů, je plné silných emocí, snadno zapamatovatelných melodií a funguje jako koherentní příběh, ke kterému se může vztáhnout každý. Emoce v něm obsažené jsou totiž stejnou měrou osobní i univerzální,“ shrnuje stanovisko úzké poroty ceny Apollo, která o vítězi rozhodla. ☒

Otloukánek dechovka

Byl jsem vyzván, ať napíšu, tak se pokusím. Nejdřív navrhuji shodnout se na pojmech. Otloukánek je ten, kdo je otloukán čili bit, a to bez ohledu na to, je-li tím, zač je trestán, vinen. Nevylučuje se zde ani bití nedůvodné, ze zvyku, protože když tluče ten a onen, tak se, chytráku, přidej, abys byl přijat do houfu takřečené dobré společnosti. Otloukánek nemá daleko k fackovacímu panáku, ale je mezi nimi velký rozdíl: panák je účelový. Byl k fackování záměrně vytvořen, zatímco otloukánek k políčkům přichází jako ten pověstný slepý k houslím. V našem případě se tudíž kloním k otloukánekovi.

TEXT: MILOŇ ČEPELKA

(zastupován OSA od 1965, v databázi má registrováno 1 132 hudebních děl)

Dechovka, obecné označení pro přesnější pojem dechová hudba, značila původně orchestr složený pouze z dechových hudebních nástrojů, ale během času se oba výrazy významově odlišily: delší zůstal dál sloužit dechovým orchestřům (například *Dechová hudba Antonína Votavy*), avšak stal se pojmem i pro celý hudební žánr. Zatímco kratší dechovka je dnes především označení pro výše definovaný druh orchestru, ač připouštím, že v praxi se obojí zaměňuje, zvláště když se chce do žumpy spláchnout celý široký svět dechové hudby. Což se už po řadu let chce, stalo se to dokonce módou. Nad dechovou hudbou jako žánrem i nad dechovými orchestry, zvláště nad těmi malými, se u nás ohrnuje nos, a kdo chce platit za správně kulturního, je téměř povinen vyjádřit od nich odstup, ba pohoršit se nad nimi. A hlavně vůbec se nesnažit rozlišit je podle kvality jejich hry nebo repertoáru.

Už tento úvod ukazuje, na jak podivné hřiště či na jak neregulérně rozbedlě kluziště vstupují. Je skoro jisté, že uklouznu. Protože smím-li se v nějakém ohledu považovat za povoláného, tak zaprvé jen jako pamětník a zadruhé trochu jako ten, kdo se ve zmíněném žánru namočil coby spoluvůrce, textař písniček. A to je velké omezení. Kdybych zůstal jen na políčku takto vymezeném a odvážil se být kritický, jsem přirozeně a jistě napadnutelný i z vlastních řad. Mám-li být obráncem žánru, chci-li se starat, aby se kvůli

zakalené vodě nevytilo z vaničky i dítě, těžko budu pochválen, když se vytrasím nejdřív s odsudkem tohoto či tamtoho. A kdekdo má také právo napadnout mě, že se spoléhám výlučně na vlastní měřítka a vkus. Tudy cesta nevede.

A ptám se: může se současná nechuť k dechové hudbě — pomeňme jakost jednotlivých výkonů — odvíjet od dvou protichůdných pocitů malého národa, který měl v dějinách jen krátká období jisté existence, a proto s chutí šilhal jinam, kde takovou nejistotou netrpěli, a našinci je proto závistivě a bez zkoumání považovali za lepší a následováníhodné a toužili jim podkouřit a přilísat se k nim? Co se přivezlo, rádi jsme napodobovali, a byli jsme v tom brzy i velmi dobří. Nic proti tomu, i to je důkaz schopnosti. Ale na sebe přitom hledět skrz prsty? Uvědomme si třeba — a jsem tomu rád —, jak u nás zdomácněl swing, jak rychle se po první světové válce foxtrotu a shimmy a tanga přiřadily k našim polkám a valčíkům, případně mazurkám a sousedským. V zábavné a taneční muzice žily všechny rytmy společně a vzájemně se ovlivňovaly. Viz *Nejvodovu* a *Zemanovu polku 20. století Škoda lásky* nebo *nádhernou pozdější fox-polku Krautgartnerovu* a *Dvořákovu Čert ví proč*. Jak to, že můžeme svoje tak zdařilé hudební kousky dodnes úspěšně vyvážet, a proč nám pro vlastní potřebu žádoucí a skvělé nepřipadají? Kde chybujeme? Nedovedeme být hrdí, podceňujeme se, avšak

současně jsme mistry v napodobování. Manifestujeme tím paradox souběžných protikladů: pocitu méněcennosti i povýšeného přecenění. Kdybych byl nakloněn (to prosím nejsem) efektním spikleneckým teoriím, nebylo by od věci daleko ani podezření, že se takový postoj dobře hodí našincům v cizích službách. Vždyť kdo si neváží svého a šilhá po cizím, nejenže za cizí zaplatí víc, ale svoje poškodí, až ztratí. A rezidenti si za to od svých zaměstnavatelů vyslouží uznání. Světu vládnou peníze, to se dá těžko popřít, a kdo si přičte k dobru, když svoje zboží sami znechtíme? Když ho z vlastní krátkozraké vůle označíme šmahem za šunt?

Ona v něm spousta šuntu je, ostatně jako všude, ale to by byl jiný pohled, snad ještě bolavější. Zůstanu v obecné rovině. Když je dechová hudba prohlášena za ostudnou, logicky ji budou opečovávat spíše ti méně schopní. Na její agonii se příživí, ale přispějí, jak jinak, k jejímu konci. Splní roli mouřenína a sbohem. Tak kudy z kruhu ven? Na jedné straně mluvíme o národním

Vždyť kdo si neváží svého a šilhá po cizím, nejenže za cizí zaplatí víc, ale svoje poškodí, až ztratí.

pokladu české lidové hudby, ale na druhé straně žánr, který z ní vychází, udržuje ji a možná i rozvíjí, ať líp, nebo hůř, ať programově, nebo bezděčně, prohlásíme za pövl. Co kdybychom se raději snažili oddělit zrna od plev?

Jenže kdo bude o zrna a plevách rozhodovat? To je zase kámen úrazu. Nejobektivněji to asi dokáže jen čas, avšak soudu od něj se za jeden lidský život nedočkáme. Než rozhodne o každém pokusu, bude pozdě, to už nebude užitečné. Také může být ve hře jednak mínění odborníků a jednak obliba spotřebitelů čili trh. Ty však bohužel bývají v příkrém rozporu, přičemž kategorie druhá, spotřebitelská, je rozdělena na několik věkových podskupin. A na rádobu argument, že příznivci dechové hudby stárnou a stárnou, až vymřou, říkám ne: kdyby tomu tak bylo, už by se bylo stalo. Kdo sážíte na tenhle mylný předpoklad, zajděte na některý z letních festivalů dechové hudby nebo tam, kde pořádají pravidelné série dechovkových koncertů, a ukrouťte si hlavu údivem, co nadšených fanoušků žánru tam uvidíte.

A teď vím: jestliže jste dočetli až sem a rozvažujete, co jste se ode mne dozvěděli nového, zjišťujete, že nic moc. Mám návrh řešení? Nemám. Vystupuji jako obhájce žánru, ale sotva jsem se jen dotkl jeho tradic. Pominul jsem rozdíl mezi velkými dechovými orchestry a menšími kapelami i výraznou různost jejich repertoáru, byl jsem nekonkrétní, nezmínil jsem se o takzvané české lidovce, jejíž tvorba je dávno za vrcholem, avšak ani zdaleka nezemřela, nezdůraznil jsem, že bychom se měli ptát, co s ní a jak ji hodnotit, když prý odjakživa zavání kýčem. A neodvážil jsem se ani naznačit, co je kýč a zda se ho máme bát a že docela určitě nevyrůstal a ani dnes neroste jen na dechovkovém poli, které tak mnozí považují za úhor. Dělalí to právem? Podle mě neprávem, a jen proto jsem souhlasil, že o tom něco málo napíšu. Jako výchozí text k debatě. Výzvu k jiným a lepším pohledům. Sám už o tom víc polemizovat nechci, ale vrátit dechové hudbě nárok na rovnoprávnou existenci a na seriózní posuzování ze všech nabízejících se hledisek, to považuju za spravedlivý požadavek, ba za úkol. Dlouhodobý, vyžadující trpělivost, jak jinak. ☒

Ben Cristovao: Texty bych si nikým napsat nenechal

Ben Cristovao je trochu jiný hiphopový umělec. K vrcholové hudební kariéře přidává další úspěchy i na poli sportovním. V brazilském jiu-jitsu je dokonce mistrem Evropy mezi bílými pásy. V minulosti hrál závodně tenis, je držitelem titulu ve 4×4 Českém poháru ve freestyle snowboardingu za rok 2006. Teď chystá novou desku a po vyprodaném Foru Karlín má ambice vyprodat v září také Střelecký ostrov. Je zastupován OSA od 2010 a má v databázi 26 hudebních děl.

PŘIPRAVILA: KATKA NOVÁKOVÁ

Foto: archiv Ben Cristovao

Za pár měsíců oslavíš třicet let. Rostou s tebou i tví fanoušci?

Nedávno jsem se zrovna díval na Instagram, kde vidím ve statistikách, v jaké věkové skupině mám nejsilnější základnu fanoušků. Je to 18—24 let, poměrově 60 % holky a 40 % kluci. Dřív to bylo 90 % holky, teď ale kluci víc vnímají, co dělám s Barbary, a zároveň stárnou se mnou. Na scéně jsem už nějakých 7 let.

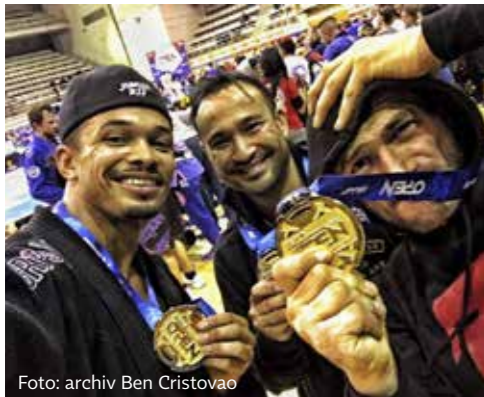

Foto: archiv Ben Cristovao

Jak bys popsal svoji fanouškovskou základnu, kdo převládá?

Líbí se mi, že jde o spektrum různorodých lidí. Jsou mezi nimi malé děti a taky lidi kolem 30 až 40 let, oslovují mě na ulici, baví je, co dělám. Jsem

rád, že se mi podařilo to, co jsem si přál. Oslovit lidi tak, aby moje muzika byla opravdu pro všechny.

Věnuješ se vrcholově jiu-jitsu, proč zrovna tenhle sport a jakého úspěchu si v něm ceníš nejvíc?

Je to brazilské jiu-jitsu a líbí se mi na něm, jak je komplexní a zapojují při něm celé tělo. Jak krásně technický ten sport je! Pak není potřeba tolik svalů, oprostil mě od snahy být co největší a nejsilnější, dal do mého života víc zdravého uvažování a hlavně zábavy! Nikdo nikoho nemlátí, přestože jde o bojový sport a soupeř vás dostává do situací, kdy musíte zaklepat rukou na zem, abyste dali najevo, že nechcete přijít o ruku, nohu nebo se nechat udušit. V rámci úspěchů si v něm nejvíc cením v bílých pásech titul mistra Evropy.

V čem ti sport, kromě fyzické stránky, pomáhá?

Pomáhá mi uklidnit se a přijít na úplně jiné myšlenky. Jiu-jitsu je hodně náročné na soustředění, nemám absolutně žádnou šanci myslet během něj na něco jiného — co mě čeká za povinností, otázky, problémy atd. Je to krásný útek. Zároveň je to svět nekonečna technik, možností, bojů, zápasů, adrenalinu, poznání — je to takový fantasy svět. A je super!!

Foto: David Turecký

Foto: archiv Ben Cristovao

Finišuješ svoji novou desku, už čtvrtou v pořadí, jaká bude?

Bude hodně rozmanitá a posluchač v ní uslyší moje rozhodnutí pojmout tentokrát desku jinak. Spoustu připravených věcí z desky jsem vyškrtal a po zážitcích z cestování i domova skladby přepsal. Lidi díky ní budou mít větší šanci pohlédnout do nitra mě samotného.

Produkci budou mít opět výhradně na starosti The Glowsticks?

Z 80 % je deska opět v rukách The Glowsticks a zbytek vytvoří několik hostujících producentů.

V čem ti spolupráce s The Glowsticks vyhovuje?

Spolupracujeme od samého začátku mého fungování jako muzikanta a už dobře víme, jak spolupracovat. Když si řekneme, že jdeme něco udělat, tak to prostě uděláme. Jinde to tak nefunguje, člověk musí mít náladu, musí se potkat hvězdy na obloze a bůhví co ještě, aby se něco podařilo. S The Glowsticks umíme pracovat i s deadliny.

A co texty? Píšeš je výhradně sám?

Píšu si je opravdu výhradně sám, mělo by to tak, myslím, být u sólového interpreta vždycky. Nedokážu

si představit, že bych stál na pódiu a zpíval song od někoho jiného. Samozřejmě ale na druhou stranu chápu, proč se k tomu někdy umělci uchylují. Když je ale člověk ve vyprodané hale a lidi tam s ním zpívají text, který napsal on sám, je to něco úplně jiného a úžasného, to mi nikdo nevymluví.

Kam si myslíš, že tě nová deska posune v rámci scény?

Já bych takhle nechtěl přemýšlet, důležité je, aby mě něco posouvalo v rámci mě samotného. Abych cítil nějaký progres. Scénu popravdě příliš neřeším a nesleduji.

Na září chystáš velkou open air akci na Střeleckém ostrově. Dokážeš ho vyprodat?

Dokážu!!!

Jsi stále ambasadorem projektu Seznam se bezpečně, čím tě naplňuje?

Projekt Seznam se bezpečně roste s námi, je pořád větší, za to jsem strašně rád. V loňském roce jsme natočili sérii edukativních videí, která jsou k vidění na jeho stránkách. Začínali jsme s besedami ve třídách, teď zaplňujeme kinosály po celé republice a školy nám samy volají a mají o přednášky zájem. ☑

Dramaturgie českých rádií

Díl 6.

Série rozhovorů s hudebními redaktory veřejnoprávního a soukromého rozhlasového vysílání

PŘIPRAVIL: ZDENĚK NEDVĚD

RADEK BUREŠ,
HUDEBNÍ ŘEDITEL
EXPRES FM

Kolik hudby českých autorů v % vyjádření vysíláte? (Slovensko = zahraničí)

My máme v licenci 20–25 % domácí tvorby a toho se držíme. Ale i kdybychom neměli — rádi podporujeme to dobré z místní hudební scény.

Jaké je žánrové složení portfolia, rozlišujete obsahově denní a noční vysílání?

Ano, rozlišujeme. Za prvé máme večer žánrové speciály (pořady o hip hopu, taneční hudbě, nezávislé scéně atd.) a i v běžném večerním playlistu si můžeme dovolit hrát

skladby, které nás baví, ale na den by přece jen byly už moc temné, dlouhé, atmosférické nebo podivné v tom dobrém slova smyslu. V kontextu českého rádiového trhu je samozřejmě ale i naše denní vysílání dost alternativní. Co se týče žánrů, pohybujeme se v rozmezí od alternativního popu přes indie rock až po inteligentní taneční hudbu.

Jaký je váš názor na povinné kvóty (Slovensko, Francie...)?

Vzhledem k tomu, že my už těch 20–25 % dodržujeme, tak pro nás by to nebyl zase takový problém, ale obecně s tím zásadně nesouhlasím. Podobné regulace od státu do hudby nepatří, ať si každý hraje, co chce. A to říkám i přesto, že jsem sám také hudebník, takže by se mi to vlastně hodilo. U soukromých stanic by mi to přišlo vyloženě nepatřičné, určitou logiku by to mělo maximálně v rámci veřejnoprávního rozhlasu.

Je rozdíl v obsahu portfolia u soukromých rozhlasových stanic a veřejnoprávního rozhlasu a jaký?

To se nedá takhle definovat, rozdíl je hlavně mezi jednotlivými rádiovými formáty, než že by se výběr hudby nějak typicky lišil mezi Českým rozhlasem a soukromou sférou.

Jaké jsou požadavky na zařazení skladby do vysílání? A jaké do prvoplánové rotace? Jaký je oficiální postup — komu má autor nebo producent adresovat nabídku?

My jsme rádio, které si zakládá na kvalitní hudbě, takže ta kritéria jsou u nás poměrně přísná. Skladba musí zapadat do našeho formátu, což znamená, že nám musí tzv. sedět jak žánrově, tak zvukově. Koukáme i na to, aby byl daný interpret aktuálně relevantní — tedy aby to byl někdo, o kom se aktuálně mluví nebo píše v hudebních médiích, u zahraničních skladbu hrají důležitá zahraniční rádia či jestli daný interpret vystupuje na zásadních světových festivalech. No a pak se nám to prostě musí líbit,

osobně bych nepustil do vysílání nic, o čem bych si myslel, že to není dobrá hudba. Samozřejmě nemusím mít pravdu, obzvláště když objektivní kvalita v hudbě vlastně neexistuje, ale musím mít názor, co by si zasloužilo pozornost našich posluchačů. Skladby vybíráme dohromady s výkonným ředitelem Expres FM Pierrem Benešem, kontaktní osoba jsem já — nejlepší je poslat mail na radek.bures@expresfm.cz.

My jsme rádio, které si zakládá na kvalitní hudbě, takže ta kritéria jsou u nás poměrně přísná.

Je tvorba českých autorů konkurenceschopná?

Je to o jednotlivých interpretech a podle mého mínění jsou to právě ti, které najdete v našem playlistu. Nejsou jich mraky, ale jsou, a vysílání díky tomu drží pohromadě a kvalita mezi českou a zahraniční produkcí neskáče. Myslím, že tito interpreti by se neztratili ani v zahraničí, i když k tomu je samozřejmě kromě dobré hudby potřeba mít i správné kontakty a hodně štěstí, protože konkurence je všude obrovská. Ale jak aktuálně dokazují zahraniční úspěchy např. zpěvačky Lenny nebo elektronického producenta dné, možné to je.

Jak probíhá vzorkování (testy) a kdo je osloven a v jakém množství (mění se složení respondentů)?

My netestujeme. Testy jsou cesta k průměrnosti, kdy nehledáte kvalitní a zajímavé skladby, ale skladby, které nebudou vadit co největšímu počtu lidí. My si zakládáme na progresivní dramaturgii, snažíme se pro naše posluchače filtrovat to obrovské množství hudby a vybírat pro ně to nejzajímavější, což je často hudba, ke které musíte najít cestu postupně a která by při testech a průměrové statistice zcela jistě pohořela. My nechceme být rádiem pro každého.

Jak byste vyvrátil mýtus „Hrajeme jen známé skladby (hity)“? Novinky přece nemohou být známé, hity z nich vytvoří právě jen zařazení do vysílání.

My si vyloženě zakládáme na nové hudbě, snažíme se být trendsetterem. Nás naopak baví nasazovat skladby v předstihu před ostatními, tedy dřív, než z toho bude všeobecně známý hit. Samozřejmě že i v našem playlistu jsou ke slyšení i starší hity, ale základ je nová hudba. Protože to je naše role. Máme specifické posluchače, které to zajímá, a poslouchají nás právě kvůli tomu. Je jasné, že když děláte vyloženě mainstreamovou stanicí, kde potřebujete oslovit co nejvíc lidí, je to mnohem složitější, protože masu jako takovou žádná novinka v podstatě nezajímá.

Zařazujete do vysílání instrumentální skladby?

V noci víc, přes den méně. A prakticky na sto procent se to týká elektronické hudby.

Proč se již mnoho let objevují ve vysílání stejné skladby v hlavní rotaci?

To se nás naštěstí netýká, starší skladby jsou u nás jen dochucením playlistu, nikdy nejsou v hlavní rotaci. Ale jak jsem již naznačil, u ostatních rádií je to prostě proto, že to jejich posluchači chtějí. Na Expres FM jsme ale šťastní, že jako specifická metropolitní stanice můžeme být jiní a nemusíme tohle vůbec řešit.

MARTINA KLAUSOVÁ,
ŘEDITELKA
CLASSIC PRAHA

Kolik hudby českých autorů v % vyjádření vysíláte? (Slovensko = zahraničí)

Rádio Classic Praha hraje nejoblíbenější a nejposlouchanější skladby za posledních 500 let bez ohledu na zemi původu autora. V našem programu se objevují skladby prakticky všech hudebních období i hudebních stylů, aniž bychom primárně hleděli na národnost skladatele. Nicméně v souvislosti s poměrně silným zastoupením českých autorů především období klasicismu, romantismu, ale i moderny a 20. století se dá říci, že skladby českých autorů tvoří cca 15–20 % našeho hudebního programu.

Jaké je žánrové složení portfolia, rozlišujete obsahově denní a noční vysílání?

Classic Praha se primárně v drtivé většině soustřeďuje na hudbu klasičtější, doplněnou o dnes už rovněž velmi oblíbenou hudbu filmovou, okrajově hraje i hudbu jazzovou, swingovou či muzikálovou. V oblasti klasičtější hudby pak vysíláme hudbu prakticky všech stylových období — baroka, klasicismu, romantismu až po hudbu

classic
praha

20. a 21. století. Největší podíl z celkového vysílání napříč styly zaujímá hudba orchestrální, v menším poměru je zastoupena hudba komorní, pro sólové nástroje a hudba vokální. Denní a noční vysílání obsahově rozlišujeme pouze v celistvosti daného díla — tedy přes den hrajeme kratší úseky děl a večer a v noci dokážeme zahrát díla jako celek.

Jaký je váš názor na povinné kvóty (Slovensko, Francie...)?

Povinné kvóty podle mě nejsou řešením zastoupení podílu české hudby, zvláště v oblasti klasičtější hudby. V tomto žánru musíme vycházet především ze stávajícího hudebního odkazu minulých nejen desetiletí, ale i staletí a z něj vybírat podle kvality a obliby jednotlivých hudebních titulů. Není možné a ani by nebylo smysluplné zařazovat mermomocí českou hudbu těch období, v nichž se prosadilo a své kvality prokázalo jen minimum českých autorů. Na druhou stranu je řada autorů např. období romantismu (Dvořák, Smetana) či moderny (Janáček, Martinů), kteří mají skutečně celosvětový význam a uznání.

Je rozdíl v obsahu portfolia u soukromých rozhlasových stanic a veřejnoprávního rozhlasu a jaký?

To nedokážu dost dobře objektivně posoudit. Mám za to, že každá rozhlasová stanice vychází ze svého vlastního formátu a má základní představu o tom, kdo je její cílový posluchač, resp. pro koho by chtěla vysílat, a podle toho utváří svůj profil a náplň vysílání.

Jaké jsou požadavky na zařazení skladby do vysílání? A jaké do prvoplánové rotace? Jaký je oficiální postup — komu má autor nebo

producent adresovat nabídku?

Vysílané skladby musí především odpovídat hudebnímu formátu stanice. Dalším kritériem je pak jejich atraktivnost pro posluchače. „Populárnější“ skladby rotují ve vysílání častěji, protože posluchači se rádi ztotožňují se svou oblíbenou skladbou a rádi se k jejímu poslechu vracejí. Nové nahrávky vybírá hudební ředitelka stanice — tedy k jejím rukám.

Je tvorba českých autorů konkurenceschopná?

V klasičtější hudbě je jediným kritériem konkurenceschopnosti skladby její kvalita a přístupnost a atraktivnost pro posluchače. V tomto ohledu je hudba českých autorů naprosto srovnatelná se zahraniční produkcí. Vždy záleží na tom kterém autorovi a konkrétním díle.

Jak probíhá vzorkování (testy) a kdo je osloven a v jakém množství (mění se složení respondentů)?

V rádiu Classic Praha žádné testy skladeb veřejností neprobíhají a ani je neplánujeme/nechceme. Dramaturgie vysílané hudby je v rukou hudební ředitelky stanice.

Jak byste vyvrátila mýtus „Hrajeme jen známé skladby (hity)“? Novinky přece nemohou být známé, hity z nich vytvoří právě jen zařazení do vysílání.

V klasičtější hudbě už většinu skladeb historie prověřila, takže lze poměrně snadno určit, které skladby jsou skutečnými hity. Pokud se nových skladeb týče, ty opět musí prověřit čas a případná posluchačská obliba. Přesto se vůbec nebráníme zařazování nových hudebních titulů, aby i ony dostaly svou šanci.

Proč se již mnoho let objevují ve vysílání stejné skladby v hlavní rotaci?

Už bylo řečeno — ty skutečné hity už čas prověřil, a proto je posluchači vyžadují. Rádi se k nim vracejí, a právě proto vyhledávají poslech svého oblíbeného rádia. ☒

PRAGUE
PROMS
2017

21. 6. - 19. 7.

DANNY ELFMAN, UTE LEMPER, GORDON GOODWIN'S BIG PHAT BAND, LIBOR PEŠEK,
DENISE DONATELLI, BOBBY SHEW, MICHAL PROKOP, CARL DAVIS, ERIC MARIENTHAL

A DALŠÍ

VSTUPENKY OBJEDNÁVEJTE NA
WWW.PRAGUEPROMS.CZ

Opera je zapomenutá kráska

Říká autor nové divadelní hry *Carmen y Carmen*, herec, režisér a hudebník Jan Jiráň.

(zastupován OSA od 2010, v databázi má registrováno 104 hudebních děl)

PŘIPRAVIL: ROBERT RYTINA

S Honzou Jiráňem se známe už řadu let, takže předstírat, že si vykáme a vedeme spolu seriózní rozhovor podle všech pravidel, by asi ani jednomu z nás moc neslušelo. Když jsem ho před lety poznal jako kmenového herce Studia Ypsilon, ještě jsem netušil, že jednou budeme spolupracovat zejména na nejrůznějších nahrávacích projektech (neb Honza patří mezi nevytíženější režiséry mluveného slova v České republice a také mezi nejzkušenější autory dramatizací literárních textů). A už vůbec by mě nenapadlo, že mi také svěří přebásnění několika písňových textů, které zhudebnil nejprve v angličtině a jejich českou verzi pak využil pro svou kapelu Botafogo, s níž hraje hlavně svou oblíbenou bossa novu.

Jako o autorském dramatikovi jsem ale o Honzovi nevěděl skoro nic, natož o jeho nové hře, kterou napsal bez jakékoliv publicity během své letní španělské dovolené. Jak jsem se nedávno dozvěděl, jeho divadelní text se jmenuje trochu záhadně *Carmen y Carmen* a vznikl „přímo na tělo“ pro nikoho menšího než populární mezzosopranistku Dagmar Peckovou a neméně oblíbenou divadelní a filmovou herečku Báru Hrzánovou. Přiznám se, že už toto avizované obsazení ve mně vzbudilo ohromný zájem o Honzův projekt, a nakonec se mi podařilo přemluvit ho i k následujícímu povídání.

Tvoje hra se jmenuje *Carmen y Carmen*. Máme tu střední spojku čist opravdu jako „y“, nebo jako ypsilon?

Mám moc rád názvy, které v sobě skrývají víc významů. A ještě raději mám ty, které nejenže si neprotirečí, ale dokonce se i vhodně doplňují. To prostřední „y“ je samozřejmě v první řadě španělsky „a“, ale protože tu máme ne jednu, ale hned dvě Carmen, představuje to písmeno tak trochu i ukazatel pro dva směry ke dvěma různým

příběhům, o nichž chceme vyprávět. Co se té Ypsilonky týče, k ní by to pochopitelně mělo zakukleně odkazovat taky: vždyť s Mirkem Kořínkem, který na inscenaci spolupracuje, v ní společně hrajeme už několik desetiletí.

O tom, že Dagmar Pecková a Bára Hrzánová vzájemně navštívily svá představení *Carmen* (první ji hrála v Národním divadle, druhá v Divadle v Řeznické) a jedna druhé pak složily komplimenty, už bylo řečeno mnohé. To se ale stalo už před mnoha lety, konkrétně kolem roku 2000. Kde se tedy vzala myšlenka je oslovit, aby se ke slavné postavě vrátily, a dokonce v ní změily síly v jednom představení? Nápad byl tvůj, nebo vzešel od některé z dam?

Nápad můj nebyl, přišly s ním za mnou Dáša s Bárou společně. Setkali jsme se kvůli tomu zhruba před rokem — možná symbolicky — na dohled od Národního divadla, konkrétně v kavárně Slavia. Zadání znělo jasně: zpracovat příběh Carmen tak, aby si v něm obě mohly zahrát. Ale protože se ani jedna z nich nehodila pro roli Dona Josého, vznikla nakonec hra o dvou Carmen zároveň. A aby to bylo stylové, text jsem pak napsal v létě přímo na španělské půdě, v Mahonu na ostrově Menorca. Prý tady v dobách francouzské okupace byla vynalezena i majonéza (slovo „mahonéza“ Francouz nevysloví, i kdyby se rozkrájel) a loni v létě pak k těm mahonským prvenstvím přibyl i vznik naší hry *Carmen y Carmen*.

Můžeš stručně popsat základní příběh či zápletku, na níž je *Carmen y Carmen* postavena?

Nejsem si jist, jestli něco z toho mohu prozradit — vlastně radši ne, protože bych byl rád, aby to ještě chvíli zůstalo

Jan Jiráň, Dagmar Pecková, Barbora Hrzánová, foto: archiv Jana Jiráňe

pro diváky tajemstvím. Ve hře je několik důležitých zvratů a překvapení, ba i nečekaných poznání, a žádnou z těchto součástí příběhu bych zatím nerad odhaloval, ani v náznaku.

Specifické pojetí opery nebylo tvému domovskému Studiu Ypsilon nikdy cizí a předpokládám, že se z něj něco odrazí i v tvém pojetí *Carmen* — o hudební aranžmá se koneckonců postaral tvůj letitý kolega Miroslav Kořínek. Do jaké míry se tedy Dagmar Pecková a Bára Hrzánová musely přizpůsobit ypsilonké poetice a do jaké jste s Mirkem Kořínkem přizpůbili vy jim?

Snad to nebude znít příliš nafoukaně, když řeknu, že asi nejvíc se nám všem musel přizpůsobit skladatel Georges

Bizet... Ale teď vážně: přizpůsobujeme se a nasloucháme si navzájem. Sešli jsme se při tomhle projektu jako představitelé tří různých světů. Bára Hrzánová z činohry, Dáša Pecková z opery a Mirek Kořínek a já z něčeho tak specifického, jako je Ypsilonka. Nejtěžší z nás to má asi Dáša, protože není zvyklá na fenomén, který bych nazval „nesobeckostí role v opeře“. V té klasické totiž panuje lakota a každý sólista se tu doslova hrdlí o každou notu. To my v Ypsilonce si árie i půjčujeme! Např. v *Prodané nevěstě* zpívá Marek Eben Jeníka a já Krušinu. Ale protože mám vyšší hlas, Marek mi ty své vyšší tóny vždycky s úlevou půjčí. No a já, když melodie klesá, mu je pak zase s pokorou a s díky vracím... Ale ještě ke spolupráci s Bárou a Dášou: na rozdíl

od ypsilonových produkcí na ně nechystáme tolik schválností a legráček, s jakými si obvykle musí poradit zejména naši mužští kolegové. Naše dvě Carmen jsou přece jen dámy, takže nadhled a humor sice nebudou chybět ani tentokrát, ale Mirkův a můj přístup k nim bych označil za takový celkově galantnější a ohleduplnější.

Zaujala mě tvá odpověď, že nejvíc se vám musí přizpůsobovat skladatel. Pokud si dobře vzpomínám, v Ypsilonce zní obyčejně v *Prodané nevěstě* i hudba z *Jakobína* a v *Rusálce třeba z Čarostřelce*, takže předpokládám, že jen s *Bizetem* si ve vaší *Carmen* nejspíš taky nevystačíte...

Znalci se budou rozhodně divit, odkud Bizet své slavné melodie čerpal!

Prodaná nevěsta, foto: archiv Jana Jiráně

Například taková Habanera, no co ti budu povídat... Nebýt šlágru Besame mucho, nejspíš by asi nevznikla! Ale teď zase vážně — Bizeta a jeho operu tu rozhodně neparodujeme ani se jim nevysmíváme. Naše Carmen bude taková parafráze připravená s živelnou láskou i úctou k originálu.

Jak jsi ve své verzi Carmen zúročil svou zkušenost s projektem

Nebojte se klasiky, který už několik let připravuješ jako autor a režisér pro vydavatelství Radioservis? Připomenou, že se jedná o dramatisaci příběhů slavných oper v podání předních českých herců s použitím hudebních ukázek z těchto děl. Změnila nějak tato zkušenost tvůj vztah k opeře jako žánru?

Když jsem pro sebe objevil operu, uvědomil jsem si, že opera je

zapomenutá kráska. Znalci o ní vědí (své), ale myslím, že většina lidí nemá trpělivost jí pořádně porozumět. Přitom mě vždycky překvapí ten základní paradox, když si uvědomím, že mě velké operní příběhy a jejich bombastické melodie a emoce obvykle přivádějí k vlastnímu ztišení a zpomalení. Mám pochopitelně radost, že si náš projekt Nebojte se klasiky našel své posluchače a že jich rozhodně není

málo. Zprvu byl určený hlavně dětem, ale dnes bych řekl, že je určen všem operním laikům otevřeným novým zážitkům. Rodiče mi například překvapeně volají, že jejich děti běžně usínají při poslechu naší Rusalky. Tu a tam se i přiznají, že dětem jejich cédéčka tajně kradou a pak je poslouchají v autě, aby si o nich později mohli s potomky povídat. Co se týče Carmen y Carmen, vycházel jsem při psaní primárně z původní Mériméeeovy novely, pak z opery a konečně z mých vlastních fabulací. A těch bylo tedy opravdu třeba, protože u Mériméee a Bizeta je ta osudová Carmen jen jedna a i to je na jednoho nebohého Dona Josého až až.

Kdy se začne vaše Carmen zkoušet a pro jakou příležitost je určena? A jak se těšíš na své dvě úlohy — režiséra a zároveň představitele hlavní mužské role?

Carmen už jsme začali zkoušet (nebo, abych byl přesný, začali jsme „zkoušet“ y zkoušet“). Premiéra se uskuteční na prvním ročníku festivalu Zlatá pecka v Chrudimi 3. září letošního roku. Bude to co do výpravy velmi skromné: jevištního výtvarníka patrně potřebovat nebudeme, protože děj se bude odehrávat v jednoduše naznačené španělské taverne. O změny nálady by se mělo postarat hlavně nápadité osvětlení, na jehož koncepci už se pracuje. Já osobně budu hrát v představení marginální roli číšníka a Mirek Kořínek bude autentický hospodský pianista (jemuž by si neměly autenticky sedat na klín obě dámy a možná i já).

Je reálné, že se s Carmen y Carmen potkáme i na dalších scénách, případně na audio- či videonahrávce?

Určitě bychom si rádi zahráli i mimo Chrudim. Nechci to zakřiknout, ale zaslechl jsem, že zájemců o zhlédnutí Carmen y Carmen je různě po republice poměrně hodně. Zkrátka, zájem mají různé scény, plánují se i zájezdy. Vše ale záleží na tom, jak se dvěma Carmen a jedním Kořínkem skloubíme své programy a závazky.

Foto: Lucie Straková, 2017

JAN JIRÁŇ je písničkář, hudebník (zakladatel skupiny Botafoego), divadelní pedagog, režisér, producent, kulturní publicista a herec.

Do roku 1987, kdy se stal členem Ypsilonky, vystupoval v autorských scénkách a písních s Martinem Stropnickým, přičemž společně vydali LP *Hurá k šípku a Nanečisto*. Spolupracoval také s Janem Vodňanským, Přemyslem Rutem či Světlanou Nálepkovou. Jeho tvář můžete znát z mnoha televizních filmů, pohádek, seriálů a pořadů, mezi něž patří mimo jiné *Kačenka a strašidla*, *Život na zámku*, *Otesánek*, *Restaurace U Prince*, *V Praze bejvávalo blaze* nebo *Donšajni* režiséra J. Menzela. Je autorem hudby nejen k mnoha ypsilonovským inscenacím (*Bůh, Správce, Sebevrah, Tři mušketýři, Nadsamec Jarry*), ale také k inscenacím Naivního divadla Liberec (*Obr Gargantua*, *Malý Alenáš*) či Divadla Franze Kafky (*Franz Kafka*).

Jako herec ztvárnil v Ypsilonce mimo jiné role jako *Osud (Bůh)*, *Rosella (Horké to někdo rád)*, *Mozart (Mozart v Praze)*, *Krušina (Prodaná nevěsta)*, *Valentin (Faust a Markétka)*, *Svatý Václav (Praha stověžatá)*. V současné době účinkuje v inscenacích *Svatá rodina*, *Rusalka*, *Vdovou proti své vůli*, *Muž na větví*, *Sežeňte Mozarta!*, *Swing se vrací neboli o štěstí*.

Producentky realizuje desky Studia Ypsilon (LP *Crazy Ypsilon*, CD *Mozart v Praze*).

Je režisérem více jak 80 titulů audio-knih a CD.

Dokážeš si představit, že bys po své nynější zkušenosti s Carmen zpracoval podobně i nějaký jiný operní příběh? Myslím, že třeba tvůj kolega z Ypsilonky Jiří Lábus tak úžasně umělecky dozrál, že by si zasloužil přinejmenším Dalibora nebo Rigoletta...

Určitě, protože Jirka není jen znamenitým Kecallem z Prodanky, ale je i neodolatelným zlatovlasým princem v Rusalce! Takže myslím, že zrovna takový Rigoletto by mohl být pro dramaturgii Studia Ypsilon rozhodně zajímavou výzvou.

A závěrem, když už jsme u těch představ: jak si představuješ svou vlastní ideální Carmen? Jako milovník Španělska a všeho španělského máš určitě pro místní krasavice slabost...

Mám Španělsko rád, protože jeho slunce je i v tamních lidech. Neprší v nich tak často jako v nás... Co mě na tamních Carmen baví nejvíc, je fakt, že si obvykle udrží svůj šarm a půvab až do vysokého věku. Když sedíš někde v hospodě u vína a koukáš ven na promenádu, vidíš na ní dámy ve středních i vyšších letech v elegantních šatech a s nádhernými účesy. Prostě o sebe umějí dbát. Každou chvíli si řekneš: Podívej, jaký má tamhleta babka šarm. Ve Španělsku prostě neupravenou ženu nepotkáš. Jde si na korzo užít večer a bez ohledu na věk dělá všechno pro to, aby byla pořád tou nejkrásnější Carmen...

... což přeji i vašemu představení a děkuji za rozhovor! ☑

Jan Jiráň: Carmen y Carmen, hrají Dagmar Pecková, Barbora Hrzánová, Jan Jiráň a Miroslav Kořínek.

Režie Jan Jiráň. Premiéra 3. září 2017 v Divadle Karla Pippicha v Chrudimi jako součást prvního ročníku festivalu Zlatá pecka.

Italské Hello české zpěvačky z Londýna

Na hudební scénu vtrhla jako velká voda — její první EP jí vyneslo cenu Anděl v kategorii Objev roku, absolvovala hudební školu v Londýně, její debutová deska Hearts sklídila nadšené recenze a nyní s písní Hello boduje v Itálii. Už dávno to není jen dcera slavné zpěvačky. Zastupována OSA od 2012, v databázi má registrováno 20 hudebních děl.

Studovala jste tři roky skladbu na hudební škole v Londýně. Jak takové studium probíhá a jaké může člověku přinést možnosti?

Liší se to samozřejmě obor od oboru — každý klade důraz na něco jiného.

Konkrétně u skladby šlo vlastně o píseň samotnou — od textu přes produkci až po práva a historii jednotlivých žánrů. Základem jsou opravdu

dostali na určitý level. Některá škola nabízí tak dobré kontakty a funguje tam natolik strategický networking, že to svým studentům může teoreticky usnadňovat, například Brit School, kam chodila Adele, Jessie J nebo Amy Winehouse. Máloterá hudební škola na tohle své studenty neláká... Ve finále je to ovšem stejně na člověku samotném a na tom, kdy pro něj přijde ten ideální čas se prosadit. Pro

Foto: Petr Klapper

dobří učitelé, k nimž má člověk přirozený respekt, protože to jsou všechno lidé, kteří spolupracovali se zvučnými jmény typu B. B. Kinga, Van Halen, Groove Armada, Dido nebo Prince. Často se stávalo, že se výuka podobala spíš vyprávění z jejich života, ale tím víc jsme si to pak prostě pamatovali.

Nakolik může studium v Londýně pomoci zahraničnímu muzikantovi uchytit se na londýnské hudební scéně?

To je dost individuální. V první řadě bych nezdůrazňovala zahraničního muzikanta, protože i rodilí Londýňané musí pěkně makat, aby se

mě bylo zásadní být v tom prostředí, zahrát si pár koncertů a nechat se inspirovat.

Nakolik je podle vás pro hudebníka z Česka obtížné prosadit se v Anglii?

Nerada nad tímhle přemýšlím tak, že hudba má nějaké hranice. Když je ten člověk jako individuum dostatečně šikovný a pracovitý, má potenciál, vkus a cit na to, vytvořit si kolem sebe dobrý tým, nemůže existovat důvod, proč by měl mít menší šanci uspět než jeho kolegové z Anglie.

Objeví se vaše loňské album i na anglickém trhu?

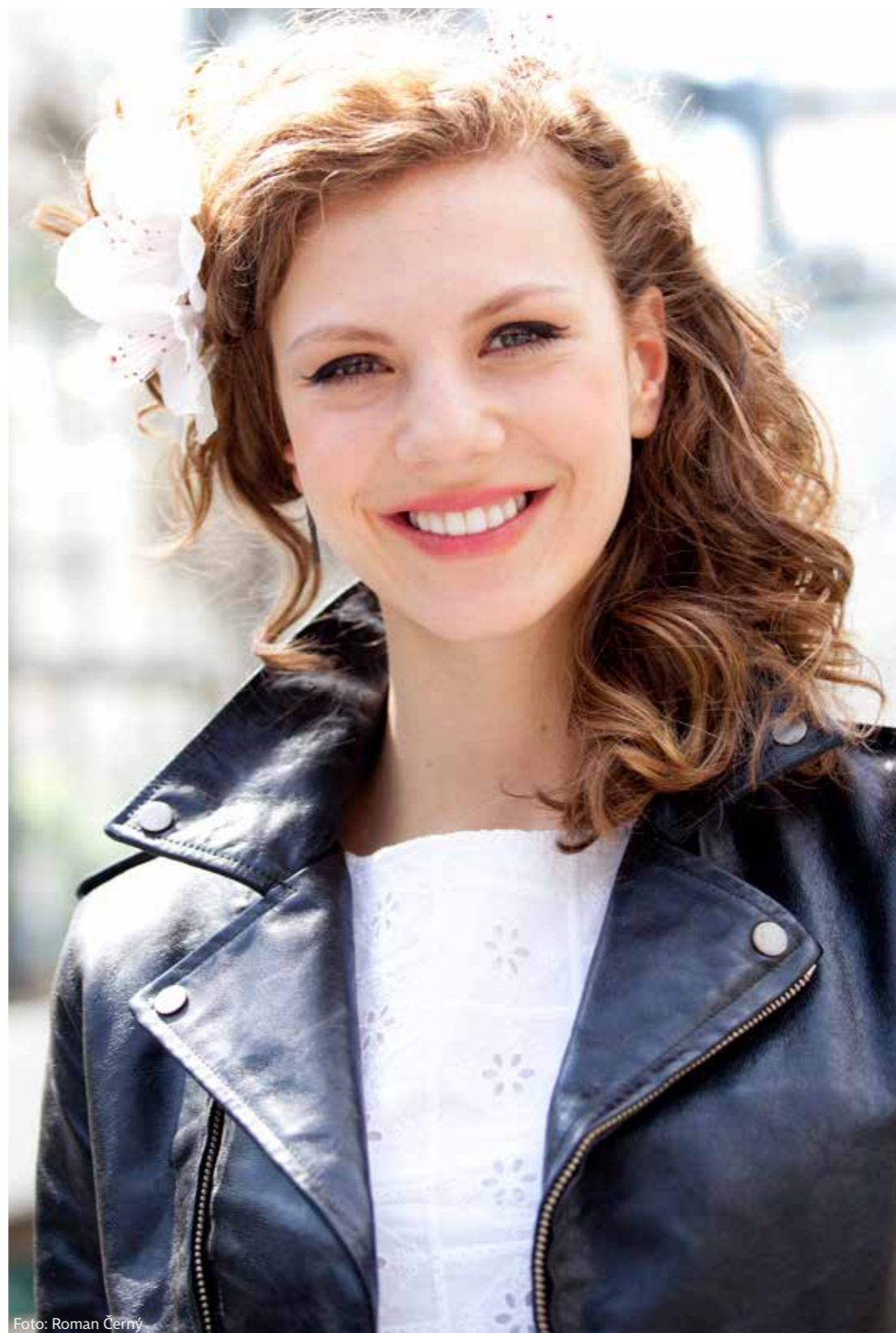

Foto: Roman Černý

Dostat mou muziku k co nejvíce lidem je jedním z mých velkých snů. Zatím však dostala přednost Itálie — tam album vyšlo 10. března. Do Anglie ho dosud vozím sama na festivaly a jiná vystoupení, ale v mojí hudební škole v Londýně se toho už také dopídili, a když jdu kolem, tak mě každý zastavuje, kde ho může sehnat. Tak na tom asi něco bude...

Jak došlo k tomu, že se váš singl Hell.o uchytil v Itálii?

V průběhu loňského roku se mi ozval jeden pán z vydavatelství, kterému se skladba líbila a který byl přesvědčený, že má šanci v Itálii uspět. Začali jsme na tom pracovat a trvalo půl roku, než se písnička do rádií opravdu probojovala. Měla jsem velké štěstí, že se to setkala s takovou podporou.

A v kolika rádiích ho vlastně vysílají?

Když se Hell.o nasazovalo, začalo ho hrát naráz 34 rádií. V současné době ten počet může být vyšší, protože se přidala i spousta lokálních rádií. Přijde mi skvělé, že to takhle funguje.

Nedávno jste byla v Itálii propagovat svou píseň Hell.o osobně — na co se vás nejčastěji ptali tamní novináři?

Moc mi mě překvapilo, že se hodně ptali na proces tvorby, moje inspirace, co poslouchám a jak dlouho skládám. Nebyly to vesměs žádné povrchní dotazy. Každý se ovšem zeptal, jestli tam budu hrát naživo, což jsem jim slíbila!

Chystáte tedy turné po Itálii?

V současné době plánuji s italským promotérem podzimní vystoupení v Miláně. Překvapilo mě, že o to stojí víc než v Římě. Nakonec jsem pochopila, že Milán je finanční a společenské centrum. Každopádně se moc těším a počítám i s tím, že mezitím nějaká vystoupení přibudou.

Jaké bylo vystoupení v italské talkshow Che Tempo Che Fa?

Přiznávám, že jsem pár dní předtím měla lehkou paniku. Viděla jsem

Foto: archiv Lenny

několik videí předchozích dílů a zjistila, že tam vystupovali například U2, Coldplay nebo Madonna. Na místě ovšem byla úplná pohoda. Vše bylo perfektně zařízené, včetně překladu, navíc se k nám chovali moc hezky, takže nervozita ze mě zase rychle spadla.

Mimochodem — vy jste někdy poslouchala italskou hudbu?

No jasně! O to to celé bylo pro mě vzácnější! Mým oblíbencem je zpěvák Zucchero. Byla jsem na jeho koncertě v Praze a byl to jeden z mých největších hudebních zážitků. Má nádherný hlas a ta muzika má prostě koule.

Foto: Petr Klapper

Foto: Petr Klapper

Proč myslíte, že tahle vaše skladba oslovila zrovna Italy, a nikoliv třeba Nory nebo Nizozemce?

Těžko říct... Třeba to tak mělo být, protože Italové jsou pro to velmi zapálení.

Nevzali to a nestrčili do šuplíku. Mám tam skvělý tým a ten pro to aktivně každý den pracuje, což je klíčové. Produkci písně jsme se zase

evidentně trefili do italského vkusu, ale já věřím, že by to mělo šanci i jinde...

Ve kterých dalších zemích tedy singl Hell.o ještě vyjde?

To se nechám překvapit i já sama. Samozřejmě na tom pracujeme, ale já jako autorka zároveň bojuji s tím, že mám spoustu dalších skladeb, na

kterých pracuji a věřím, že by mohly být pěknými singly... Tak uvidíme.

Vybrali si v nějaké další zemi i jiné vaše skladby?

Někde si vybírali opravdu individuálně — ne každý chtěl Hell.o. Třeba v Srbsku a Chorvatsku si řekli o Lover, v Německu zase chtěli něco tanečnějšího... Většinou si to určili sami, protože mají cit pro to, co v dané zemi funguje.

Je pravda, že v Německu vyjde remix Hell.o?

Německo v současné době platí za Mekku elektronické muziky, takže remix by tam perfektně zapadl. Začátkem roku jsem si vymyslela soutěž o remix Hell.o přístupnou úplně všem a už teď máme jasného vítěze, takže bych to chtěla určitě pozitivně využít.

Uspěl v Itálii je úžasné, ale přece jen — nemrzí vás trochu, že to zatím nevyšlo v Anglii, která je tou pravou hudební Mekkou?

Takhle to neberu. Do Anglie jezdím pořád ráda a často, mám možnost tam vystupovat a přijde mi to hrozně inspirativní. Skládám pořád nové věci, takže jestli se tam Hell.o teď nechytilo, tak to třeba vyjde příště.

Nakolik bylo vlastně obtížné dostat Hell.o do tuzemských rádií?

Paradoxně to šlo přes lidi, kteří tomu skoro nevěřili. Vyslechla jsem si opravdu hodně poznámek — že to má divný mix, že je zahraniční master zbytečný, že mi to s tím pípancem nepustí, protože z toho lidi budou zmatení. Ale já když vím, co chci, tak mám hroší kůži. Šlo mi to jedním uchem dovnitř a druhým ven.

Jaké máte hudební plány na letošní rok?

Za poslední půlrok se toho stalo tolik, že se moc neodvažuji předvídat další plány. Každopádně bych se ráda soustředila na novou tvorbu a vedle toho budeme samozřejmě s kapelou v létě vystupovat na pár festivalech tady i v cizině. Tak je na co se těšit! ☺

Perkuse aneb Všechny bicí nástroje světa

PŘIPRAVIL: TOKHI

Perkuse, bicí nástroje z celého světa, jsou rozhodně největší skupinou hudebních nástrojů na naší planetě. Věnovat se nástrojům všech stylů a národů v jednom článku, to je úkol vlastně nereálný. Informací bychom měli na nekonečně dlouhý seriál. Už jen co se týče historie, vzniku jednotlivých nástrojů a tradičních rytmů, funkcí nebo lokalizace.

Již na počátku naší planety, od dob, kdy tak nějak chodíme po dvou, možná i dřív, se kmeny dorozumívaly velmi často právě zvukem, údery klacků a kamenů do čehokoliv. A tak vznikaly vůbec první hudební nástroje. Historie je kapitola sama o sobě, respektive mnoho kapitol. Mezi perkuse jako takové patří vlastně všechny bicí nástroje světa, proto se dodnes např. v USA může použít výraz percussions pro bicí sadu. Pokud chtějí být konkrétnější, píšou soupravu jako battery. K rozdělení těchto skupin nástrojů došlo až později, v podstatě vlivem modernějších stylů a směrů muziky na všech kontinentech. Sadě se ale v tomto článku věnovat nebudeme.

Perkuse jsou jedním z mála nástrojů, které najdeme jak v hudbě tzv. primitivních kmenů, tak ve stylech nejmodernějších. Klidně i v elektronické podobě. Rozdělují se na mnoho a mnoho skupin, mají typické tvary a zvuky podle země původu. Úplně jinak zní a fungují nástroje afrokubánské (conga, bongo, timbales, maracas, guiro, bongo bell, chacha bell a mnoho dalších), brazilské, tzv. samba nástroje, používané klasicky v průvodech a batucadových orchestrech po celém světě (surdo, caixa, repenique, timba, tamborim, caixi, rocar, reco reco, agogo bells) — často i jako doprovod k bojovému umění, tradiční capoeiře, a třeba nástroje západní Afriky (djembe, dundun, sangban, kenkeni, talking drum).

Zcela odlišnou kategorií, jak ve stylu hry, tak v rytmech a počítání, jsou pak například indická tabla, dholy a další bubny i Blízkého východu (darbuka, doumbek, daif, různé velikosti rámových bubnů).

Obrovské popularitě se momentálně těší i další perkusivní nástroj, který vlastně vůbec není buben — a sice cajon (původem z Peru, ale v jiných formách používaný i na Kubě a samozřejmě ve španělském flamencu). V tomto směru můžeme zůstat u kastanět, v podstatě i tanečních bot, dupání mnoho kultur považuje za přirozený perkusivní doprovod po

mnoho generací — a rovněž tleskání (palmas), které doprovází každý flamencový koncert.

Tím otevíráme další kategorii, tzv. body percussion. Opravdu se zdá, že zdroj inspirace a možností je nekonečný. Jak název napovídá, jedná se o hru na vlastní tělo, dupání, tleskání, luskání prsty, údery do hrudi, přes ústa a mnoho dalších.

V dnešní době se používají i perkusivní pady, syntezátory a samplery. Firmy, které nástroje vyrábí, se předhání v možnostech nastavení zvuků, citlivosti, ale i „reálného“ pocitu ze hry a z kontaktu se samotným nástrojem. Hudebník pak nemusí tahat kamion bubnů, ale v mnoha případech si vystačí jen s podobně kouzelnou mašinkou.

K perkusím se samozřejmě řadí nástroje mnoha tvarů a funkcí, vyrobené ze dřeva, kovu i plastu. Nemusí se rozeznávat jen údery, jsou to například shakery, tamburíny, triangly, ale po vzoru představení STOMP i košťata, odpadkové koše, kuchyňské potřeby nebo basketbalové míče.

Tento svět je plný zvuků a barev, v dnešní době takřka nekonečný. Bez limitů. Bylo by potřeba několik životů, aby člověk pronikl do více kategorií hlouběji. A proto je to pro mne věčná radost a objevování... ☺

Ceny Žebřík 2016

Ceny Žebřík 2016 mají své vítěze: Zpěváky roku jsou Tomáš Klus a Ewa Farna, nejlepší skupinou fanoušci zvolili Hentai Corporation.

PŘIPRAVILA: ŠÁRKA CHOMOUTOVÁ

Pětadvacátý ročník Hudebních cen Žebřík je minulostí. Ze slavnostního vyhlášení, které proběhlo 10. března v plzeňském areálu DEPO2015, si nejvíce cen odnesla Ewa Farna a Tomáš Klus, oba shodně po třech. Skupinou roku jsou Hentai Corporation a vítězným albem je Jungle od Skyline.

Tomáš Klus dosáhl na nejvyšší příčku v kategoriích Zpěvák a Skladba roku a zabodoval i mezi akcemi s loňskou Recyklos tour. Ewa Farna si odvezla titul Zpěvačka roku, cenu za videoklip a její singl Na ostří nože se vešel i mezi tři nejlepší skladby.

Objevem roku je Pokáč, nejlepší album s letopočtem 2016 natočili Skyline, Skupinou roku se stali Hentai Corporation a v kategorii Průser roku bylo na prvním místě uvedeno úmrtí Radima Hladíka. Prvenství v kategorii Akce roku obhájily opět Hradý CZ.

Speciální cenu magazínu iREPORT převzal Ivan Mládek, který se svým Banjo Bandem během večera také vystoupil. Celý večer odstartoval svým koncertním vystoupením Thom Artway, dále vystoupila Slza, Tomáš Klus, Dan Bárta s Alicí a celý slavnostní večer ukončila Vypsaná fixa.

Dvě ceny si odnesli Michal Hruža i kapela UDG, na nejvyšší pozice však nedosáhli. Mezi dalšími oceněnými jsou Slza, Vypsaná fixa, Jelen, Thom Artway, Aneta Langerová, Barbora Poláková, Barbora Mochowa, Lola, Ondřej Ruml, Kryštof (za Kryštof kemp) a filmy Anděl Páně 2, Anthropoid a Teorie tygra.

V průběhu šestihodinového ceremoniálu, který tentokrát premiérově moderovali Jakub Kohák a Iva Pazderková, bylo rozdáno celkem 28 sošek z dílny sochaře Václava Česáka. O výsledcích se rozhodovalo během dvou měsíců na webu Anketazebrik.cz.

„V letošním ročníku opět uspěla jak zavedená mainstreamová jména, tak i zástupci klubové scény, kteří si svůj úspěch vydobyli hlavně intenzivním koncertováním. Výsledky Žebříku a program slavnostního vyhlášení dokázaly, že vedle sebe mohou bezvadně fungovat i naprosto rozdílní interpreti. Žánrové hranice v dnešní hudbě a ve vnímání posluchačů už téměř neexistují,“ shrnul Hudební ceny Žebřík 2016 jejich ředitel Jaroslav Hudec.

Organizátorem 25. ročníku Hudebních cen Žebřík je magazín iREPORT. OSA je každoročním partnerem akce. ☒

Ewa Farna, foto: Radim Hromádko

Tomáš Klus, foto: Radim Hromádko

ŽEBŘÍK 2016 VÝSLEDKY — DOMÁCÍ ČÁST

SKUPINA

1. Hentai Corporation
2. Slza
3. Vypsaná fixa

ALBUM

1. Jungle — Skyline
2. Emotikon — UDG
3. Hedgehog — Thom Artway

SKLADBA

1. Dobré ráno — Tomáš Klus
2. Pro Emu — Michal Hruža
3. Na ostří nože — Ewa Farna

VIDEOKLIP

1. Na ostří nože — Ewa Farna
2. Klidná jako voda — Jelen
3. Atomy ft. Jakub Děkan — UDG

ZPĚVÁK

1. Tomáš Klus
2. Ondřej Ruml
3. Michal Hruža

ZPĚVAČKA

1. Ewa Farna
2. Aneta Langerová
3. Barbora Poláková

OBJEV

1. Pokáč
2. Barbora Mochowa
3. Lola

AKCE

1. Hradý CZ
2. Recyklos tour
3. Kryštof kemp

FILM

1. Anděl Páně 2
2. Anthropoid
3. Teorie tygra

PRŮSER

1. Úmrtí Radima Hladíka
2. Prezident ČR
3. Český slavík

SPECIÁLNÍ CENA MAGAZÍNU iREPORT

Ivan Mládek

Zahájení (Iva Pazderková, Jakub Kohák, Jaroslav Hudec), foto: Jana Braunová

Slza, foto: Tomáš Klíma

Tomáš Klus, foto: Jakub Urbanec

Ivan Mládek, Jaroslav Hudec, foto: Jana Braunová

Dobyli svět

Po léta mne zajímala a dojímala skutečnost, že jsme z Čech a Moravy dodali světu stovky osobností, které hudební dění poznamenaly zásadním způsobem jako skladatelé, interpreti či pedagogové a řada z nich je uznávána i po letech naší hudební současnosti.

Některé bych chtěl připamatovat...

PŘIPRAVIL: JIŘÍ HLAVÁČ

JAN LADISLAV DUSÍK

V optice mého ohlédnutí je i klavírista, skladatel, vydavatel a pedagog Jan Ladislav Dusík, jehož život byl neuvěřitelně pestrý a střídaly se v něm velké mezinárodní úspěchy s propady, po nichž mnohdy následovaly útky před exekutory do jiných zemí. Byl za tím vždy jen souběh okolností, nebo i dobrodružná povaha? Kdo ví, patrně od obojího trochu. Začneme ale popořádku. Jan Ladislav Dusík pocházel z východních Čech. Narodil se o čtyři roky později než Mozart, v roce 1760, v Čáslavi jako první z osmi dětí manželů Dusíkových. Talent mu dodala genová dispozice i rodová hudební tradice učitelských a muzikantských předků z mlázovického rodu Vlachů a hlavně otec Jan Josef Dusík, o němž respektovaný anglický hudební badatel Charles Burney napsal: „Nejlepší varhaník, jakého jsem na svých cestách poznal.“ Po základní škole odešel Jan Ladislav Dusík na gymnaziální studia do Jihlavy, kde jej odborně vedl regenschori a ředitel kůru u piaristů Ladislav Špinar, rovněž jeho příbuzný. Potom studoval v jezuitském semináři v Kutné Hoře a nakonec i teologii a filozofii v Praze. Uvažoval o vstupu mezi duchovní cisterciáckého kláštera ve Žďáru nad Sázavou, ale pro svůj nízký věk byl odmítnut. Hudební sklony začaly navíc převažovat, a tak se rozhodl pro dráhu profesionálního klavíristy. Ta byla k jeho překvapení okamžitě úspěšná a záhy jako ceněný koncertní umělec procestoval celou Evropu a získal přitom mimořádné postavení a uměleckou

reputaci. Občas ovšem i kriminální pověst. V Rusku byl obviněn ze souhlasu se spiknutím proti carevně Kateřině II. a musel narychlo uprchnout, při Francouzské revoluci stál naopak na straně Bourbonů. Marii Antoinettě byl tak oddán, že jí věnoval jednu ze svých klavírních sonát, a prchat potom musel i z Francie.

Klavírista a skladatel Hanuš Bartoň, a v tom je paralela s naším protagonistou, se věnoval tvorbě Jana Ladislava Dusíka velmi cíleně a řadu jeho sólových a komorních skladeb natočil na hudební nosiče. A vím, že kromě jiných skladeb velmi oceňuje také Dusíkovu Klavírní sonátu f moll.

Životní běh výjimečného umělce Jana Ladislava Dusíka eskaloval i nadále. Po útěku z Paříže založil v Londýně hudební vydavatelství. Zažil úspěšný začátek, nicméně i tato etapa Dusíkova života skončila bankrotem a společenským fiaskem. Dusík zmizel i z Anglie a započal další část svého života v Hamburku, kde se věnoval kompozici, pedagogické práci a opakovaně odtud vyjížděl na další koncertní turné. Na krátkou dobu se v roce 1802 vrátil i do Čech a navštívil přitom rodnou Čáslav. Tyto své osobní poznatky zúročil v rozsáhlém Klavírním kvintetu f moll, který mimochodem Hanuš Bartoň se členy Kvarteta Apollon a kontrabasistou Václavem Hoskovcem také nahrál.

Jan Ladislav Dusík, výjimečný a světem uznávaný umělec, se v závěru svého života usadil opět v Paříži a tam také v Odeonu uspořádal své poslední koncertní vystoupení. Krátce nato, v roce 1812, zemřel. Bylo mu dvaapadesát let. Jeho kompozice přetrvávají dodneška a stále se

hrají. Ve své době byl Dusík oblíbený pro melodičnost svých skladeb, ale v mnohém byl avantgardní. Modulace a chromatické postupy publikum nejednou zaskočily, nicméně Dusík zvládal nástrahu líbivosti na straně jedné a nových hudebněvyvojových možností na straně druhé s velkou předvídavostí a osobitostí. Ve své době byl považován za jednoho z největších pianistů Evropy a nutno dodat, že na veřejnosti hrával výhradně své skladby. Ty uznával i velký reformátor klasicistní estetiky Ludwig van Beethoven. Řeknete si možná pochybovačně, kdo ví, jak to s jeho hrou bylo, ale máme zachovánu i charakteristiku jeho koncertního projevu, která pochází od skladatele Václava Jana Tomáška. Je z roku 1802, v němž Dusík koncertoval v konviktském sále v Praze a zahrál tam s orchestrem svůj Vojenský koncert.

„Jeho prsty se podobaly souboru deseti zpěváků, kteří předvedli naprosto vše, co si jejich vládce přál. Jeho přednes zůstává ve zpěvných větvích ideálem pro umělecký výkon, jakého po něm ještě žádný klavírista nedosáhl.“

ALEXEJ FRIED

Mezi autory 20. století se objevuje řada umělců, které svět zná a ctí víc než my doma. Co je za tím? Někdy naše nevšimavost a jindy lidská skromnost. Významnou skladatelkou a aranžérskou osobností byl Alexej Fried. Znali jsme se déle než tři desetiletí, a tak mohu podat osobní svědectví. V polovině 70. let se jeho skladby Slunovrat a Moravská svatba objevily na albu Orchestru Gustava Bromy a jméno Fried vletlo jako kometa mezi desítku nejlepších jazzových autorů, jak ji sestavil časopis Down Beat. Dálo se, že absolvent pražské Akademie múzických umění ze skladatelských tříd Pavla Bořkova a Emila Hlobila výrazně prorazil. Zvláště když mu zanedlouho zahrála

Gotický koncert a Koncert pro lesní roh a orchestr se sólistou Peterem Dammem Drážďanská filharmonie, řízená šéfdirigentem Kurtem Masurem.

Osud Alexeje Frieda byl neuvěřitelně proměnlivý a politika v něm sehrála klíčovou roli. Vynikající skladatel a aranžér se po válečných zkušenostech v německých pracovních táborech orientoval až do roku 1968 výrazně levicově. Po srpnových událostech přišel zvrát a Fried reagoval zásadní změnou svých postojů a názorů. Východiště hledal v hudbě světových autorů — Stravinského, Hindemitha, Ellingtona — a také v různých žánrových syntézách. Jeho skladby hrály symfonické či komorní orchestry a soubory, ale i jazzové formace různého obsazení. Jak to šlo dohromady?

Zmíněná 60. léta přinesla výraznou snahu obohatit symfonický projev o prvky převzaté z jazzové, rockové, či dokonce taneční hudby. Alexej Fried to všechno ovládal. Měl aranžérské a skladatelské zkušenosti z řízení vlastního studentského orchestru Alex Boys i z poznatků svých někdejších spolužáků z brněnského gymnázia v Králově Poli — Gustava Bromy a Karla Krautgartnera. Od zmíněného období jej začaly hrát zavedené veličiny — Concertgebouw Orchestra, Big Band Köln, trumpetista Don Ellis, basklarinetista Harry Sparnay, Eric Dolphy a samozřejmě také naše špička. Kocianovo kvarteto a Felix Slováček provedli doma i v zahraničí Guernicu — Kvintet pro smyčcové kvarteto a sopránový saxofon. Mimochodem, Alexej Fried skladbou veřejně demonstroval své rozpoložení člověka nesnášejícího jakoukoli formu násilí na jiných lidech. Byl v tom vyjádřen i onen avizovaný protest proti naší dvojí okupaci ve 40. a 60. letech. Alexeje Frieda jsem poznal jako člověka přátelského, čestného a mírumilovného. Byl ukázkou umělce ve znamení Vah.

Jak tedy získal postavení ve světovém měřítku a musel o ně bojovat tvrdými lokty?

V rámci Third Streamu — třetího proudu — byl už v 70. letech, spolu s Pavlem Blatným, přiřazen do společnosti Gunthera Schullera, George Russella, Clauda Bollinga či Johna Lewise ze slavného Modern Jazz Quartetu. Nicméně v postavení u nás to neznamenalo vůbec nic. Bylo jen pár interpretů — vedle Felixe Slováčka a Kocianova kvarteta to byl Slovenský komorní orchestr Bohdana Warchala, Pražský komorní orchestr, Vladimír Válek, Symfonické orchestry hl. města Prahy FOK a SOČR, flétnistě Jiří Válek, Jiří Stivín a mnou tehdy vedený Barock Jazz Quintet. Nikomu to žádný komerční efekt nepřineslo, ale dáno nám to ke cti, protože šlo o potvrzení vyhraněného žánru a Friedových nevšedních tvůrčích kvalit. Jeho poslední dokončenou kompozicí je „Zeď nářků pro recitátora a symfonický orchestr“ z roku 2008. Napsal jsem mu do ní vstupní text, který je odvozený z bible. Alexej v době, kdy ji komponoval, takřka neviděl, nicméně se naučil ovládat speciální počítačový program a díky mnohonásobnému zvětšení každé noty sestavoval partituru. Nepředstavitelná práce, nicméně skladba je po mém soudu skvělá a friedovsky nápaditá. V premiéře ji ve Dvořákově síni představili Alfred Strejček, Symfonický orchestr Českého rozhlasu a dirigent Vladimír Válek. Za dva roky po uvedení opustil Alexej Fried hudební svět. Rozloučil se s ním svým stylem. Přemýšlivě, moudře a laskavě. ☒

Pokáč: Text pro mne byl vždycky důležitý

Mladý písničkář Pokáč dokončuje svou novou sólovou desku, která vyjde v květnu. Prosadit se ovšem chce především prezentací v rámci videí na YouTube. Zastupován OSA od 2012, v databázi má registrováno 37 hudebních děl.

PŘIPRAVILA: ŠÁRKA CHOMOUTOVÁ

Svou hudební kariéru jsi započal spíše jako textař než výkonný umělec, jak ses k textařině dostal?

Vždycky jsem chtěl psát vlastní písničky a začal jsem s tím, jakmile jsem se naučil první akordy na kytaru. Text pro mě byl vždy důležitý, nechtěl jsem ho brát jen jako povinnou výplň songu. Vnímám jsem to (a pořád vnímám) tak, že dobrý text dokáže písničku posunout do úplně jiné dimenze. Možná proto mě někdo vnímá spíše jako textaře, protože pro mě jsou slova možná důležitější než melodie. Jinak sám se považuji spíše za písničkáře, co občas napíše text i pro někoho jiného.

Skládáš texty pro písničkáře Voxela, ještě pro někoho? Jaké máš ambice, chceš psát spíše hudbu pro svou tvorbu, nebo bys chtěl zkusit psát texty pro nějaké známé umělce? Případně komu?

Pro Vaška (Voxela) jsem napsal texty na jeho obě dosavadní alba, teď si je začíná psát sám, což je podle mě správná cesta. Moje jednoznačná priorita je dělat vlastní songy, to je to, co mě baví nejvíc. Pocit, když napíšu písničku, je prostě nepopsatelný. Dále jsem psal texty například pro Jakuba Děkana nebo teď nově pro skupinu Mirai.

Psal bys i texty podle nějakého zadání?

Vždy se mi píše lépe (a bylo to tak v případě všech, s kým jsem spolupracoval), když má dotyčný alespoň obecně vymyšlené téma, námět, o čem by písnička měla být. Já to pak vlastně jenom zrýmuji a je to. Pro sebe se snažím psát na co nejoriginálnější témata nebo alespoň originálně pojmut běžná témata. A najít taková bývá často to nejtěžší.

Co tě vedlo k tomu, že jsi začal sám zpívat a hrát?

Vždycky mě bavili písničkáři, ať už čeští (Nohavica, Dobeš, z novodobých Xindl X), nebo zahraniční (Passenger, Jason Mraz, Jack Johnson), a prostě jsem chtěl být jako

oni. Na kytaru jsem se začal učit relativně pozdě, v nějakých 17 letech, ale vždy jsem chtěl psát vlastní písničky, právě jako zmínění písničkáři. Tenhle formát „kluka s kytarou“ mě vždycky bavil mnohem víc než koncept kapely.

Jedeš svoje první samostatné turné, jaké jsou reakce tvých fanoušků?

Je to naprosto neskutečné! Těch lidí je fakt spousta a jsou naprosto skvělí. Upřímně, když jsme s mým týmem vytvářeli toto turné, měli jsme obavy, aby vůbec někdo přišel. A ejhle, ony jsou z toho vyprodané kluby s kapacitou klidně přes 200 lidí. Vůbec nechápu. Ale mám radost, to je jasné.

Zvolil jsi cestu vydávání videoklipů přes YouTube, což je u tvé generace pochopitelné. Nicméně v květnu vydáváš novou desku, co nám o ní prozradíš?

Na desce budou songy, které lidé již znají z mého YouTube kanálu, kde je prezentuji ve svém pokoji s kytarou, případně ukulele. Těch songů už je tolik, že jsem musel udělat výběr

těch nej, a přesto jich na desce bude téměř dvacet. Bude tam třeba i song, který jsme psali společně s fanoušky, bude tam jedna úplně nová písnička, kterou jsem ještě nikdy nikde nehrál... a navíc spousta dalších songů, takže věřím, že se máte na co těšit!

Do budoucna se budeš dále prezentovat spíše přes kanál YouTube?

Určitě, tenhle formát mě baví. Navíc pro můj styl muziky nepotřebuji nic víc než kytaru a mikrofon, čímž to mám dost usnadněné. Je naprosto skvělé, že jeden den napíšu písničku, druhý den ji dám na YouTube a za týden už ji se mnou zpívá celý klub. Čekat dva roky, než ji dám na desku, pro mě nemá absolutně smysl. Desky se stejně dneska neprodávají, muzikant je živ z koncertů, proto mé písničky slouží spíše jako reklama na koncerty. A koncerty jsou i to, co mě na písničkáření nejvíc baví, takže to všechno hezky zapadá.

Díky Autoru in za rozhovor, doufám, že se album bude čtenářům líbit, a budu se těšit na případné setkání na koncertech. ☺

Cestou do ZUŠky

Základní umělecké školy se staly součástí naší kulturní identity, jsou nejdůležitější institucí, kde děti získávají lásku k umění a možnost kvalitně rozvíjet svoji tvořivost. Letos poprvé se chystá jejich celostátní happening ZUŠ Open.

PŘIPRAVILA: JITKA VOLKOVÁ

Foto: Petra Hajska

Foto: Petra Hajska

Kolik dnešních profesionálních muzikantů a autorů, herců, tanečnicků a výtvarníků začínalo svoji kariéru v základní umělecké škole? Troufáme si odhadnout, že je to většina. Dříve lidové školy umění, nyní základní umělecké školy (ZUŠ) se staly tradiční součástí naší kulturní identity a jsou prvním místem, kde děti rozvíjí své umění až k vyššímu studiu a profesionální kariéře.

Význam a smysl uměleckého vzdělávání dětí se rozhodl podpořit Nadační fond Magdaleny Kožené, který vznikl v minulém roce za podpory celé řady významných osobností. Patronkou projektu je mezzosopranistka Magdalena Kožená, která sama také začínala v „lidušce“ v Brně. Spolupatronem potom je David Mareček, ředitel České filharmonie.

Díky nadačnímu fondu se 30. května uskuteční nejrozsáhlejší kulturní akce v historii České republiky, která

upozorní na význam uměleckého vzdělávání dětí. Do prvního ročníku celostátního happeningu ZUŠ Open se zapojilo 350 základních uměleckých škol z různých koutů Čech a Moravy. Projekt má za cíl posílit respekt, zviditelnit práci i aktivity škol a prezentovat celou šíři umění ve veřejném prostoru.

Na náměstích, v ulicích, kulturních domech, divadlech, galeriích či parcích proběhne v úterý 30. května oslava umění. Hlavními protagonisty oslav se stanou malí umělci, žáci i celé umělecké soubory škol. ZUŠ Open si klade za cíl podpořit a zviditelnit umělecké vzdělávání u nás, které díky propracovanému systému výuky, dlouhodobé pedagogické tradici a široké dostupnosti nemá ve světě obdoby. Nejširší veřejnost si bude moci vybrat z bohatého programu škol, ve kterém nebudou chybět koncerty, taneční vystoupení, muzikály, divadelní představení a výstavy.

MAGDALENA KOŽENÁ A ALICE NELLIS SE SEŠLY NA NATÁČENÍ REKLAMNÍHO SPOTU

Světově uznávaná pěvkyně Magdalena Kožená s režisérkou Alicí Nellis natáčela pro celostátní happening základních uměleckých škol ZUŠ Open televizní spot. K patronce projektu ZUŠ Open Magdaleně Kožené se tak připojila i slavná česká režisérka. Ve spotu natáčeném v pražském Rudolfinu a na Pražské konzervatoři na Rejdišti vystupují i děti ze základních uměleckých škol. Více na www.zusopen.cz.

„Základní umělecké školy tvoří kořeny naší kulturnosti, naší lásky k umění. Ve světovém měřítku jsou zcela unikátním vzdělávacím systémem, který je třeba hýčkat, rozvíjet a podporovat,“ dodává k ZUŠ Open mezzosopranistka Magdalena Kožená.

Jak se školy připravují na letošní květnový ZUŠ Open, jsme se zeptali Jindřišky Kudrlové, prezidentky Asociace základních uměleckých škol ČR, členky správní rady nadačního fondu a ředitelky ZUŠ v Písku.

Kolik dětí dnes studuje na základních uměleckých školách?

V současnosti u nás funguje 488 základních uměleckých škol, v nichž studuje 247 tisíc žáků. Kromě samotné výuky v hudebním, tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém oboru pedagogové těchto škol v dětech navíc objevují a podporují potenciál vlastní tvorby a umělecké vnímání, které pak děti mohou zúročit v mnoha oblastech svého života.

Jak pomáhají základní umělecké školy v dalším vzdělávání dětí?

Mimo to, že děti umí zpívat, hrát na nástroj, tančit či kreslit, se také učí zodpovědnosti a postupnému dosahování cílů. Denní chléb v základních uměleckých školách je také to, že si děti uvědomují, že bez práce a přípravy nic nejde. Děti

Foto: Jiří Sláma

Foto: Petra Hajska

mají radost ze samotné tvorby, škola podporuje jejich kreativitu. Učí se dokončovat a dotáhnout jednotlivé úkoly. Učí se přesnosti — nejde „jen tak přibližně“ zahrát nějakou skladbu. To vše jsou mechanismy, které v dětech budí vlastnosti nesmírně důležité pro život.

Jakou roli hrají umělecké školy v rozvoji a podpoře dětských talentů?

Absolutně nenahraditelnou. Díky

dostupnosti škol je síť obrovská. K nám se dostane většina dětí, které mají předpoklady ke studiu — intonují, jsou rytmické nebo manuálně vybavené. Umělecké vzdělávání by zároveň mělo vést děti k tvořivosti a ke kreativě, což je velká hodnota pro celou naši společnost. Je to daleko důležitější než to, aby se dítě naučilo hrát skvěle na klavír. Cílem výuky by vlastně neměla být jen samotná výuka například hry na nástroj, ale na konci šťastnější a motivovanější děti. ☒

ZUŠ OPEN

30/5
zusopen.cz

DĚTI ŽIJÍ UMĚNÍM

celostátní happening
základních uměleckých škol

NADAČNÍ FOND

Magdaleny
KOŽENÉ

koncerty | výstavy
tanec | divadlo
workshopy

Za finanční podpory

Ve spolupráci

Hlavní mediální partneři

Mediální partneři

Za podpory

šuplíky textařů

Údělem textařů už asi bude psát převážně na hotovou hudbu. Přizpůsobovat se, šroubovat co nejpatřičnější slovíčka na krátké, ale i nemožně dlouhé noty, které angličtina zvládá lehce a jednoduše. Ale spočítejte si, kolik je v češtině jednoslabičných slov. A kolik z nich je s dlouhou samohláskou. A kolik z nich je plnovýznamových... Silně omezený výběr. Není lehké napsat na hotovou hudbu kvalitní text krásnou češtinou. Ale byli a jsou mistři textaři, kteří si s hudbou kultivovaně tykají a jejich písňové texty jsou toho důkazem. Však tentokrát uvádíme zhudebněnou báseň Václava Hraběte.

V této rubrice mají textaři tu výhodu, že se nemusí nechat hudbou ovlivňovat a nabízejí své verše ke zhudebnění. Přejeme textařům a básníkům šťastné setkání s osvíceným skladatelem.

variace na renesanční téma

Václav Hrabě (1940—1965)

Láska je jako večernice
plující černou oblohou
Zavřete dveře na petlice!
Zhasněte v domě všechny svíce
a opevněte svoje těla
vy
kterým srdce zkameněla

Láska je jako krásná loď
která ztratila kapitána
námořníkům se třesou ruce
a bojí se co bude zrána

Láska je bolest z probuzení
a horké ruce hvězd
které ti sypou oknem do vězení
květiny ze svatebních cest

Láska je jako večernice
plující černou oblohou
Náš život
hoří jako svíce
a mrtví
milovat nemohou

(Hudba a zpěv: Vladimír Mišík)

01 bludný holanďan

Karel Chlumec

Když brzy k ránu blednou hvězdy,
má blízká je mi vzdálená,
když se tak tisknu jenom ke zdi
a pod bradou mám kolena.

Když do ložnice světlo vpluje,
já vstávám znaven zase sám...
Mám strach, že už mě nemiluje
a nevím kudy, nevím kam.

R: Jsem v oceáně bludnou lodí,
plachetnicí, jež hledá směr.
Jsem bláznem, který sem tam chodí,
hned na jih hned zas na sever,
jsem v oceáně bludnou lodí,
zamrzlou bárkou vprostřed ker,
jsem bláznem, který sem tam chodí
hned na jih, hned zas na sever

Když nad mou hlavou čápi krouží
a chystají se k odletu,
když moje srdce marně touží,
to pro tebe jen tepe tu.

Když venku tiše soumrak padá
a za dveřmi je listopad,
když do pokoje noc se vkrádá,
já do zdi šeptám, že mám rád.

R. Jsem v oceáně bludnou lodí...

02 dál na mě kašli

Zora Šimůnková

Dál na mě kašli,
tak hodím si mašli,
a vypiju z okurek lák.

Zajím to medem... a potom:
JEDEM!!! uhněte z cesty,
protože letím, volná jak pták.

Všechny tvý dluhy ať vzruší druhý,
já dám si v hospodě hrát:
Dál na mě kašli...

03 kdyby všechno štěstí

Michal Černík

Kdyby všechny strasti
se tu sesypaly
byly by tu trosky
my z nich nepovstali

Kdyby všechny slzy
se najednou slily
bylo by tu moře
my se utopili

Kdyby všechna bolest
se tu navršila
byly by tu hory
daleko do šíra

Kdyby všechno dobro
rozevřelo kvítí
to by země byla
krásným místem k žití

Kdyby všechna radost
se tu rozletěla
tak by smutky lidem
odehnila z čela

Kdyby všechna láska
se tu rozpažila
tak by proti zlobě
v lidech pořád žila

Kdyby všechno štěstí
se tu urodilo
pak mám velké přání
aby na každého zbylo

nástěnka

Na e-mail nastenka@osa.cz nám můžete zasílat vaše postřehy, novinky, úspěchy atd. Autor in je čtvrtletník, a proto je v případě upoutávky na speciální koncert apod. potřeba informovat nás se značným předstihem. Info pište stručně a jasné, popřípadě doplněné odkazem, kde se ostatní mohou dočíst více. Doporučujeme maximálně dvě věty a nikdy nezapomeňte uvést svůj podpis. Z názvů e-mailů není vždy jasné, o koho se jedná.

Těšíme se na vaše příspěvky!

WALK CHOC ICE oslaví 25. výročí návratem na pódia a novým singlem

Tři roky po dvou vyprodaných koncertech, v jejichž rámci Walk Choc Ice oslavili 20 let od vydání debutu Keep Smiling, se legendy domácího crossoveru vrací na pódia. Důvod k tomu je více než pádný — 25. výročí založení! Kapela při té příležitosti odehraje v původní sestavě doplněné o dlouholetého člena, kytaristu Vladimíra Zotova, čtyři exkluzivní koncerty a na sklonku roku vydá své vůbec první koncertní CD a DVD Walk Choc Ice: Best of Live.

Křest ojedinělého projektu VESNA a EP proběhne v exkluzivních prostorách Hauch Gallery 18. května 2017

Vesna je hudební projekt stylově propojující slovanský folklor, klasickou hudbu, jazz a world music. Hlavní myšlenkou je návrat ke slovanským kořenům a mytologii. V čele stojí čtyři osobité ženy, které představují slovanské bohyně — jara, léta, podzimu a zimy. Tento projekt se představí v rámci speciálního koncertu, jenž bude doprovázen audiovizuálním konceptem 3D projekce, tancem a charitativní módní přehlídkou. Výtěžek z dražby šatů bude ve spolupráci s nadací Pomozte dětem věnován matkám z azylových domů.

Skupina IMODIUM

představila dokumentární film Bory, který natočila při svém vyhlášeném bytovém turné. Jednou ze zastávek turné po bytech byla právě plzeňská věznice Bory. Film vytvořil dvorní fotograf kapely Michal Havlíček a podívat se na něj je možné na YouTube. Kapela aktuálně připravuje novou desku, kterou natáčí v prostorách broumovského

Martina Bárta bude reprezentovat ČR v rámci soutěže Eurovision Song v Kyjevě

Jazzová zpěvačka Martina Bárta vystoupí s písní My Turn, k níž natočila také videoklip. Divákům se představí v živém přenosu Eurovision Song Contest 9. května během prvního semifinále odvysílá ČT2 11. května a finálový večer bude možné sledovat 13. května na ČT1. Bárta se pokusí navázat na loňský postup Gabriely Guncíkové, která se jako první česká zástupkyně probojovala do finále.

nově vydaná CD

POUTNÍCI Zlatá éra 1983—1991

Rovných třicet let od vydání debutového alba doputovali Poutníci k zásadní kompilaci! Označení sezon 1983–1991 za „zlatou éru“ rozhodně nijak nesnižuje předchozí či následující působení kapely, ale vystihuje mimořádnou porci úspěšných písniček z té doby. Robert Křesťan sestavil toto 2CD jako kombinaci dvou kompletních alb a mohutného počtu bonusů. Tramské, folkové a country zkušenosti se tu ve správnou chvíli potkaly s netradičním instrumentářem propojujícím kytary, bendža a mandolíny se saxofony a velebné americké lidovky s rockovými předlohami typu Heavy Horses od britských Jethro Tull. S výsledným moderním bluegrassem udělali Poutníci zaslouženě díru do světa, včetně pozoruhodného ohlasu v USA. Středobodem jsou však původní písničky, z nichž Panenka je kultovní, ale jen jednou ukázkou z desítek dalších nezapomenutelných.

Miloň Čepelka slaví 80 s veselkou

Dvojcédé k 80. výročí Miloň Čepelky. Celkem pětadvacet kousků pro dechovku s texty, které napsal Miloň Čepelka z Divadla Jára Cimrmana, ukazující jimi svou méně známou tvář. Celkem 2 hodiny, 27 minut a 4 vteřiny s písničkami pro vaše rodiče a prarodiče.

JAZZ EFTERRÄTT One More Toy

Vytrvalost, se kterou Martin Plachý, Lukáš Chejn, Jan Veverka a Tomáš Uhlík rází cestu kapely bezmála po dvě desetiletí, je příkladná. Stejně tak jejich tvrdší jízda při prosazování vlastní tvorby, která mohla během minulých let leckoho přimět zvednout obočí a zapamatovat si poměrně neobvyklý název seskupení. Právě to přesvědčení a zkušenosti se projevily definitivně na CD One More Toy tak, že toto album září jako nuget hned po prvním poslechu. Všichni členové, i dva nejnovější přírůstky Vít Pospíšil a Ondřej Pomajsl, odvádějí brilantní výkony, celkový dojem nahrávky je výjimečný. A to nejen ve středoevropském měřítku.

ANNA K Světlo

Anna K se po úspěšné podzimní sezoně ve StarDance vrací po pěti letech s novým albem nazvaným Světlo. Kolekce silných písniček vznikala v již osvědčeném tandemu s jejím životním partnerem Tomášem Varteckým. Finální mix a supervizi měli na starosti britští producenti Steve Lyon (The Cure, Paul McCartney, Depeche Mode, David Koller) a Jay Reynolds (The Strypes, Ella Eyre, McFly...). Překvapením bude několik hostů včetně zpěváka Roberta Kodyma, se kterým si Anna K stáhla duet. Novou nahrávku už předznamenal singl Vždycky se budeme znát. Stal se jednou z nejhranějších skladeb českých rádií.

J.A.R. Eskalace dobra

Skupina J.A.R. si dala s novým albem načas. CD Eskalace dobra přichází po šesti letech a vyjde také na vinylu. J.A.R. svou novinkou dokázali své fanoušky překvapit. Rozhodli se hodit umění tak trochu za hlavu a našlapat tam pořádný nářez. Překvapivé změny stylu během písni, osobité a lety vyzrálé hlasy všech tří zpěváků, špičkové instrumentální výkony a vynikající produkce ušlechtilý klasickému funkovému pojetí J.A.R. nový impuls. Jedenáct zbrusu nových skladeb a několik tajných, na obalu neoznačených bonusů provedou posluchače inovativním a jak se patří ironickým a tajemným světem jedné z nejosobitějších skupin.

SEBASTIAN Hvězdy

Celé to začalo už v dubnu 2014, kdy liberečtí Atmo Music vydali desku *Andělé × Démoni* se singlem *Polety*. Písnička měla úspěch, rychle sbírala miliony zhlédnutí na YouTube, hrála ji rádia a Sebastianovi, který v ní hostuje, přinesla zaslouženou popularitu. Talentovaný mladík se chytil příležitosti a o rok později už ovládl nejen český internet s vlastní skladbou *Toulavá*. S vydáním desky však zpěvák zbytečně nespěchal. „Mám rád věci pod kontrolou a nechci odevzdat něco, s čím nebudu sto procentně spokojený,“ nechal se Sebastian slyšet loni v létě a dál debutové album cizeloval. Pracoval na něm s producentem ODDým ze spřátelených Atmo Music i jeho kumpánem Beefem, který je spoluautorem několika písni.

filmové premiéry

Nechte zpívat Mišíka

Režie: Jitka Němcová

Hudba: Vladimír Mišík (zastupován OSA od 1985, v databázi má registrováno 132 hudebních děl)

Vladimír Mišík patří k zásadním osobnostem české populární hudby. Svou tvorbou ovlivnil celou generaci umělců z hudebního, výtvarného i literárního světa. Je spoluzakladatelem (s kytaristou Radimem Hladíkem) kapely Blue Effect a přes čtyřicet let hraje s kapelou Etc. Filmový příběh Vladimíra Mišíka je složen z mozaiky jeho vzpomínání, písní, dobových i osobních archivů, z rozhovorů s kolegy, blízkými přáteli a rodinou. Středí se v fiktivním prostoru na „Mišíkově planetce“ s realitou na planetě Zemi vnáší do filmu rytmus, vtip, hravost a vřelou lidskost. Součástí Vladimírova osudu je i téma nepoznaného otce, amerického vojáka, po němž zbyly jen matčiny vzpomínky a dvě fotografie. Snaha dozvědět se o něm něco bližšího dlouho nevedla k žádným výsledkům, ale Vladimírův syn Adam za pomoci českých i amerických historiků pátrání po rodinných kořenech nevzdal...

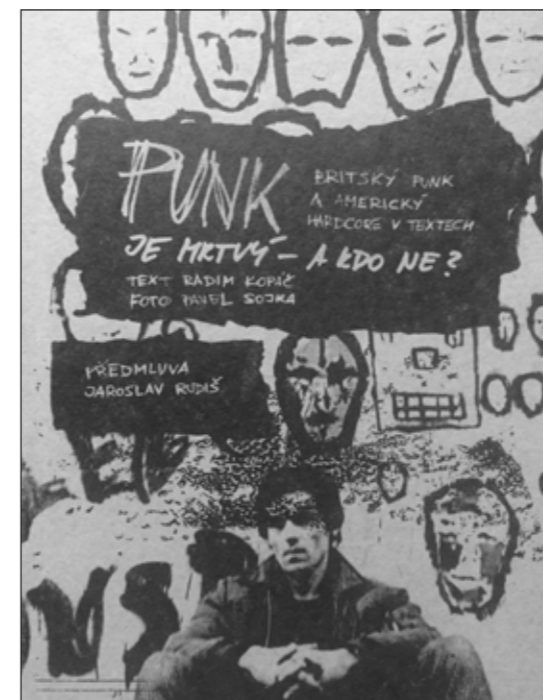
Špunti na vodě

Režie: Jiří Chlumský

Hudba: Ondřej Brousek (zastupován OSA od 2003, v databázi má registrováno 242 hudebních děl)

Rodiče Igora a Davida chystají zlatou svatbu. Z Kanady přilétá jejich bratranec Ondra, povahou trochu dobrodruh. Bratry napadne, že nejlepší by bylo vyrazit za rodiči na kánoích jen ve třech, tak, jako za starých časů. Jenže od dob společných spanilých jízd se leccos změnilo. Třeba to, že Igor a David jsou ženatí a mají děti. Uvítací večere pro Ondru, který přijíždí se svou přítelkyní Zlaticou, se mění v katastrofu. Zlatica, toužící po dítěti, se dozvídá, že Ondra má dceru. Igor své ženě Nele a dcerám výměnou za pánskou jízdu slíbil rodinnou dovolenou, na kterou kvůli práci nemůže. Davidova manželka Alice si nemůže vynachválit manželovu péči o jejich děti, jenže jinak je její svérázný muž nepoužitelný. A tak, když slavnostní tabule mizí pod nánošem sazí z komína, který David opět zapomněl opravit, ženám dojde trpělivost. Zanechávají pány napospas dětem a vyrážejí na dámskou jízdu. Tátové se nevzdávají a rozhodnou se vydat na vodu i se všemi dětmi. A tak desetičlenná expedice vyplouvá na plavbu vstříc dobrodružstvím a spoustě bláznivých zážitků.

nově vydané knihy

PUNK JE MRTVÝ — A KDO NE?: BRITSKÝ PUNK A AMERICKÝ HARDCORE V TEXTECH

Radim Kopáč

Unikátně graficky pojatá publikace obsahuje téměř šedesát textů punkových a hardcoreových legend doplněných průvodním slovem o historii hnutí a fotografiemi punkového New Yorku z počátku 80. let pořízenými aparátem českého fotografa.

Nejenom Sex Pistols, Clash, Dead Kennedys, ale i Youth of Today, Leftöver Crack, Iggy Pop, Cure, Siouxsie & the Banshees. Britský punk a americký hardcore v textech. Od sedmdesátek po současnost. Text Radim Kopáč, fotografie Pavel Sojka, předmluva Jaroslav Rudiš, grafická úprava Tereza Šerá. „Těšte se na ten přívál energie, na všechny ty fusance, ale i překvapivě silné poetické obrazy, na vztek i melancholii, na kopance i objímání neobyčejných hrdinů punku, kteří nastartovali punkovou revoluci nejen v Británii či Spojených státech. A tolik kapel a umělců inspirovali. Ta energie je prostě nakažlivá. Konec punku se tak nekoná.“

PLASTIC PEOPLE A ČESKÝ UNDERGROUND

Jaroslav Riedel

Kniha je prvním úplným shrnutím historie Plastic People v období 1968–1988. Jaroslav Riedel se českým undergroundem zabývá dlouhá léta, sestavil a připravil k vydání edici sebraných nahrávek Plastic People a komentované knižní vydání písňových textů skupiny. Spolupracoval na DVD s kompletem filmových dokumentů o Plastic People a na vydání kompaktních disků dalších undergroundových hudebníků: Aktuálu, DG 307, Svatopluka Karáska, Umělé hmoty II, Půlnoci. Pro tuto knihu využil rozhovory s desítkami přímých účastníků událostí, obsáhle hovořil především se samotnými hudebníky. Čerpal z rukopisných kronik Plastic People a řady dalších dobových dokumentů — deníků, dopisů, vyšetřovacích a soudních spisů i svazků Státní bezpečnosti. Kniha shrnuje autorovu rozsáhlou publikační činnost na toto téma a zároveň přináší mnohá dosud neznámá fakta.

VZPOMÍNÁME

Josef Vaškovic (72), skladatel
zastupován OSA od 2003
v databázi má registrováno 109 hudebních děl

Karel Bělohoubek (74), skladatel
zastupován OSA od 1977
v databázi má registrováno 278 hudebních děl

Jan Návara (79), textař
zastupován OSA od 1999
v databázi má registrováno 9 hudebních děl

Naděžda Gajerová (88), textařka
zastupována OSA od 1974
v databázi má registrováno 102 hudebních děl

Václav Bomba (87), skladatel
zastupován OSA od 1980
v databázi má registrováno 47 hudebních děl

Jiří Podzimek (52), skladatel
zastupován OSA od 2006
v databázi má registrováno 8 hudebních děl

Oldřich Pulkert (87), skladatel
zastupován OSA od 1966
v databázi má registrováno 40 hudebních děl

Petr Lander (84), textař
zastupován OSA od 1971
v databázi má registrováno 57 hudebních děl

Petr Vratislav Černík (75), skladatel
zastupován OSA od 1970
v databázi má registrováno 29 hudebních děl

Jan Dohnal (84), skladatel
zastupován OSA od 2008
v databázi má registrováno 14 hudebních děl

Tak nám schválili autorský zákon!

Chtělo by se švejkovsky zvolat na místo slavného „Tak nám zabil Ferdinanda!“. Práce na novele autorského zákona, věřte nebo ne, započaly již v roce 2012. Pak se odložily s tím, že se již počká na připravovanou směrnici Evropské unie o kolektivní správě. Ta byla schválena v únoru 2014, a tak se kola příprav novely roztočila nanovo. Vládní návrh zákona odešel do sněmovny v únoru 2016. Až 9. března letošního roku jej schválil Senát s pozměňovacími návrhy z Poslanecké sněmovny. Dne 23. března novelu podepsal prezident.

Chvílemi byl legislativní proces doslova prošpikován bizarními výjevy jako ze slavného Haškova románu. Jeden ze senátorů za STAN se dokonce netajil tím, že již několik let vlastní hotel, a tudíž nemůže souhlasit s koncepcí zákona, kdy mu vzniká povinnost platit autorské odměny za televizory ve svém hotelu. Vyvrcholením jistého zmaru celého legislativního procesu bylo, že zákon přišel před senátory obhajovat nikoliv ministr kultury, ale ministr zemědělství.

Mediální obraz novely se zúžil pouze na sjednávání sazebníků autorských odměn, které je řešeno v paragrafu 98. Zákon má však celkem 107 paragrafů. Na tom lze demonstrovat, jak širokou optikou bylo na novelu nahlíženo.

Jaké významné novinky novela autorského zákona přináší? Na úvod je nutné uvést, že novela zákona obsahuje de facto téměř výhradně změny vyplývající z povinnosti České republiky implementovat evropskou směrnici o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících a udělování licencí pro více území k právu k užití hudebních děl on-line na vnitřním trhu, jak zní doslovný název této směrnice. Dále v textu se omezím pouze na směrnici o kolektivní správě.

ZMĚNY ZÁKONA VYPLÝVAJÍCÍ ZE SMĚRNICE O KOLEKTIVNÍ SPRÁVĚ

Novelizovaný autorský zákon jasně definuje prvky transparentnosti kolektivní správy. Kolektivním správcům plyne řada informačních povinností. Jasně definuje orgány spolků včetně jejich kompetencí. Dále specifikuje pravidla pro členský princip, mezi která patří délka zastupování a výše vyplacených nebo splatných honorářů za účetní období. OSA již řadu let splňuje celou škálu těchto povinností a podmínek, byť málokdo si tyto informace na našich stránkách vyhledá. Přesto osobně věřím, že tyto povinnosti mohou napomoci větší důvěryhodnosti systému kolektivní správy jako celku.

Mezi dalšími změnami, které plynou ze směrnice, je výkon práv členů kolektivního správce distančně elektronickými prostředky. Mezi tato práva patří například schvalování změn stanov a rozúčtovacího řádu nebo volba členů do kontrolní komise, v našem případě do dozorčí rady.

Zákon dále umožňuje definování kategorií práv, která si nositel práv

nechá spravovat příslušným kolektivním správcem.

Novela autorského zákona některé pravomoci jasně svěřuje do kompetence nejvyššího orgánu kolektivního správce, což je v případě OSA valné shromáždění členů. Jde například o schválení rámcových pravidel pro režijní srážky, pravidel pro investování volných finančních prostředků apod.

Zákon též upravuje i možnost srážek z honorářů nositelů práv na poskytování sociálních, kulturních a vzdělávacích služeb. Pokud kolektivní správce takové srážky realizuje, musí mít transparentní pravidla pro srážení i následné nakládání s takto získanými prostředky.

V případech, kdy kolektivní správce nemůže dohledat oprávněného nositele práv pro výplatu honoráře, zákon definuje, jak musí kolektivní správce postupovat a co se s takovými prostředky stane po uplynutí tříleté lhůty.

Zákon též v souladu se směrnicí ukládá kolektivním správcům povinnost vyplatit honoráře nositelům práv do 9 měsíců od konce účetního období, ve kterém je kolektivní správce zinkasoval od uživatelů. OSA tuto podmínku splňuje minimálně jednu dekádu. Navíc od roku 2010 jsme v oblastech rozhlasového a televizního vysílání a u koncertů přešli na čtvrtletní rozúčtování honorářů. U neadresných příjmů provádíme vyúčtování minimálně 2× ročně.

ZMĚNY ZÁKONA NAD RÁMEC IMPLEMENTACE SMĚRNICE O KOLEKTIVNÍ SPRÁVĚ

Jak jsem již avizoval v úvodu, novela autorského zákona obsahuje i změny nad rámec směrnice o kolektivní správě. Jednou z těchto změn je proces sjednávání sazebníků autorských odměn. Novinkou je možnost obrátit se na ministerstvo kultury, aby ve věci stanovení sazeb vydalo souhlas v případech, kdy kolektivní správce a zástupci uživatelské veřejnosti nenašli shodu na nárůstu sazeb.

V případě nedohody nebo nezískání souhlasu ze strany ministerstva kultury je kolektivní správce oprávněn sazby navýšit pouze o inflaci a obrátit se na soud. Byť se okolo této problematiky vedla emotivní diskuze, dá se říci, že se schválený proces nikterak nevymyká běžným procedurám aplikovaným v zahraničí.

Dle našeho názoru zcela v rozporu s judikáty Soudního dvora EU, českou judikaturou, mezinárodními smlouvami a směrnicemi, kterými je Česká republika vázána, Parlament České republiky schválil zvýhodnění lázeňských zařízení oproti běžným hotelům. Konkrétně se jedná o sazby za rozhlasové a televizní přístroje umístěné na pokojích. Zákon výslovně stanovuje, že vybraná částka může dosáhnout maximálně 25 % nejnižší sazby autorské odměny pro hotely stanovené sazebníkem kolektivního správce. Osobně mne překvapilo, že velmi hlasitá zájmová skupina hájící zájmy hoteliérů se vůbec nevymezila proti tomuto ustanovení, které zjevně narušuje hospodářskou soutěž. Již to vypadalo, že soudní spory s lázněmi o výklad jejich povinností z autorského zákona po letech směřují ke svému konci. Toto bezprecedentní protiústavní ustanovení nás staví do situace, kdy budeme muset v soudních sporech s lázněmi pokračovat, budou-li se těchto nerovných podmínek dovolávat.

Krásné jaro vám přeje

Roman Strejček

První číslo magazínu Autor in vyšlo v zimě 2009

Všechna čísla si můžete přečíst na stránce www.autorin.cz

MYSLÍME **NA** HUDBU

WE THINK **OF** MUSIC

OSA - Ochranný svaz autorský
pro práva k dílům hudebním, z. s.

www.osa.cz